

Storebrand Livsforsikring AS

Rapport om solvens og finansiell stilling

2023

Innhold

0	
Sammendrag	2
A. Virksomhet og resultater	4
A.1 VIRKSOMHET	4
A.2 FORSIKRINGSRESULTAT	5
A.3 INVESTERINGRESULTAT	7
A.4 RESULTAT FRA ØVRIG VIRKSOMHET	8
A.5 ANDRE OPPLYSNINGER	8
B. Systemet for risikostyring og internkontroll	9
B.1 GENERELLE OPPLYSNINGER OM SYSTEMET FOR RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL	9
B.2 KRAV TIL EGNETHET	10
B.3 RISIKOSTYRINGSSYSTEMET, HERUNDER EGENVURDERING AV RISIKO OG SOLVENS 11	
B.4 INTERNKONTROLLSYSTEM	13
B.5 INTERNREVISJONSFUNKSJON	14
B.6 AKTUARFUNKSJON	14
B.7 UTKONTRAKTERING	14
B.8 ANDRE OPPLYSNINGER	15
C. Risikoprofil	16
C.1 FORSIKRINGSRISIKO	16
C.2 MARKEDSRISIKO	17
C.3 KREDITTRISIKO	19
C.4 LIKVIDITETSRISIKO	20
C.5 OPERASJONELL RISIKO	20
C.6 ANDRE VESENTLIGE RISIKOER	20
C.7 ANDRE OPPLYSNINGER	22
D. Verdivurdering for solvensformål	23
D.1 EIENDELER	23
D.2 FORSIKRINGSTEKNISKE AVSETNINGER	25
D.3 ANDRE FORPLIKTELSER	29
D.4 ALTERNATIVE VERDSETTINGSMETODER	30
D.5 ANDRE OPPLYSNINGER	30
E. Kapitalstyring	31
E.1 ANSVARLIG KAPITAL	31
E.2 SOLVENSKAPITALKRAV OG MINSTEKAPITALKRAV	34
E.3 BRUK AV DURASJONSMETODEN FOR AKSJERISIKO VED BEREGNING AV SOLVENSKAPITALKRAVET	36
E.4 FORSKJELLEN MELLOM STANDARDFORMELEN OG BENYTTETE INTERNE MODELLER	36
E.5 MANGLENDE OPPFYLLELSE AV MINSTEKAPITALKRAVET ELLER SOLVENSKAPITALKRAVET	36
E.6 ANDRE OPPLYSNINGER	36
Vedlegg 1 –Obligatoriske tabeller Storebrand Livsforsikring AS	37

Sammendrag

Til deg som er kunde i Storebrand Livsforsikring.

Hovedproduktene til Storebrand Livsforsikring er privat og offentlig tjenstepensjon og egenbetalt (individuell) pensjon. For pensjonssparing er det to store usikkerheter som gir risiko. Det er usikkert hva avkastningen på den innbetalte premien blir, og det er usikkert hvor lenge man lever som pensjonist. Risikoen forsterkes av at det kan gå mer enn 50 år fra premien innbetales til den utbetales som pensjon. For tradisjonell, garantert pensjon (ytelsespensjon), er det Storebrand Livsforsikring som har påtatt seg det meste av denne risikoen. Storebrand Livsforsikring garanterer minimum avkastning og at pensjonen blir utbetalt livslangt. De fleste private bedrifter har ikke lenger ytelsesordninger eller har lukket disse for nye ansatte, men Storebrand Livsforsikring har en stor bestand av ferdig betalte pensjonsordninger (fripolis). Det er satt av mye kapital for å dekke usikkerheten knyttet til framtidig avkastning og levetid fra fripolisene. Dette er helt vesentlig for at garantiene skal ha reell verdi.

Mesteparten av nye premier for tjenstepensjon er knyttet til innskuddspensjonsordninger. For disse produktene er det du som kunde som har avkastningsrisikoen. Det samme gjelder privat pensjonssparing innenfor fondsforsikring, f.eks. produktet Fondskonto og Ekstrapensjon. Storebrand Livsforsikring har likevel en viktig rolle knyttet til fondsutvalg og rådgivning, og har ansvar for å forvalte midlene på en bærekraftig og forsvarlig måte, inkludert at kostnadene skal være rimelige. En enkel og helhetlig løsning på dette er forvaltningsformen Anbefalt Pensjon. For fondsforsikring er det vanligvis en tidsbegrenset utbetaling, slik at det er du som kunde som må sørge for at pensjonen varer livet ut. Storebrand Livsforsikrings rolle er å gi deg god, helhetlig oversikt over alle dine pensjonsrettigheter og gi råd om hva du kan gjøre for å tilfredsstille dine pensjonsbehov.

Storebrand Livsforsikring tilbyr også forsikringsdekning hvis noe uforutsett skjer. Du kan få engangserstatning eller årlige utbetalinger hvis du blir utsatt for en ulykke, blir syk eller ufør og du kan sikre etterlatte ved død. Også for disse produktene beregnes risikoen som Storebrand Livsforsikring har påtatt seg, og risikoen dekkes ved å sette av kapital.

Under Solvens II skal alle eiendeler og forpliktelser vurderes til markedsverdi. Dette er oppsummert i tabell 1. Tall i () refererer til 2022. Samlet verdi av eiendelene er NOK 505,5 mrd. (NOK 398,7 mrd.), mens samlet verdi av forpliktelsene er NOK 470,9 mrd. (NOK 368,8 mrd.). Storebrand Livsforsikring har dermed eiendeler som er NOK 34,6 mrd. (NOK 29,9 mrd.) mer verdt enn forpliktelsen de skal dekke. Tellende ansvarlig lånekapital utgjør NOK 10,7 mrd. (NOK 9,7 mrd.). Storebrand Livsforsikring har avsatt NOK 3 056 mill. i netto konsernbidrag til Storebrand ASA for regnskapsåret 2023. Dette er fratrukket solvenskapitalen per 31.12.2023. Samlet solvenskapital er NOK 40,5 mrd. (NOK 37,5 mrd.).

Prinsippene for verdsettelse, og forskjellen mellom verdsettelsen i solvensregnskapet og finansregnskapet, er nærmere beskrevet i kapittel D. En grunnleggende forskjell fra finansregnskapet er at verdsettelsen av forsikringsforpliktelsen tar hensyn til gjeldende rentenivå.

TABELL 1 SOLVENS II BALANSEN FOR STOREBRAND LIVSFORSIKRING AS

(NOK mill.)					
Eiendeler	31.12.2023	31.12.2022	Forpliktelser	31.12.2023	31.12.2022
Utsatt skattefordel	0	306	Forsikringstekniske forpliktelser*	398 603	340 143
Finansielle eiendeler som ikke er fondsforsikring	211 491	203 829	-Livsforsikring	195 603	191 780
Finansielle eiendeler for fondsforsikring	208 820	151 837	-Skadeforsikring	776	737
Andre eiendeler	85 228	42 723	-Fondsforsikring	202 224	147 626
			Ansvarlige lån	10 712	9 661
			Andre forpliktelser	61 588	18 982
Totale eiendeler	505 539	398 695	Totale forpliktelser	470 903	368 785
			Netto eiendeler	34 636	29 909

Solvens II stiller krav til hvor stor solvenskapitalen må være i en normalsituasjon. Dette kalles "solvenskapitalkrav" og er beregnet til totalt NOK 16,2 mrd. (NOK 17,3 mrd.), se tabell 2. Størrelsen på solvenskapitalkravet skal sikre at det er stor sikkerhet for at du som kunde får det forsikringsoppgjøret eller den pensjonsutbetalingen du har krav på.

TABELL 2 SOLVENS KAPITALKRAV

(NOK mill.)	31.12.2023	31.12.2022	
Finansmarkedsrisiko	15 206	18 219	Det er kapitalkrav for alle vesentlige risikoer som Storebrand Livsforsikring har. 61 prosent av solvenskapitalkravet ¹ er knyttet til at finansmarkedene, spesielt rentenivå, aksjer, eiendom, kredittpremier og valuta, kan utvikle seg ulikt fra det som er forventet. 32 prosent av kapitalkravet er knyttet til livsforsikringsrisikoen, blant annet at pensjonskunder kan leve lenger enn forventet. Storebrand Livsforsikring har også operasjonell risiko, risiko fra skadeforsikring og risiko knyttet til at motparter ikke gjør opp for seg. Samlet krav reduseres med diversifisering, dvs. at det er lite sannsynlig at alt skjer samtidig, og som følge av at redusert skatt vil kompensere for noe av tapene.
Motpartsrisiko	961	997	
Livsforsikringsrisiko	8 039	5 882	
Skade- og helseforsikringsrisiko	795	672	
Diversifisering	-5 525	-4 745	
Operasjonell risiko	1 037	1 003	
Tapsabsorberende skatteeffekt	-4 318	-4 725	
Totalt kapitalkrav	16 195	17 301	

TABELL 3 SOLVENSPOSISJON

(NOK mill.)	31.12.2023	31.12.2022	
Solvenskapital	40 523	37 454	Når solvenskapitalen på NOK 40,5 mrd. settes i forhold til solvenskapitalkravet på NOK 16,2 mrd., får Storebrand Livsforsikring en solvensmargin på 250 prosent (217 prosent). Kravet i regelverket er at solvensmarginen skal være over 100 prosent i en normalsituasjon. Storebrand Livsforsikrings eget mål er at solvensmarginen skal være over 150 prosent.
Solvenskapitalkrav	16 195	17 301	
Solvensmargin	250,2%	216,5%	

¹ Før diversifisering mellom risikomodulene

A. Virksomhet og resultater

A.1 VIRKSOMHET

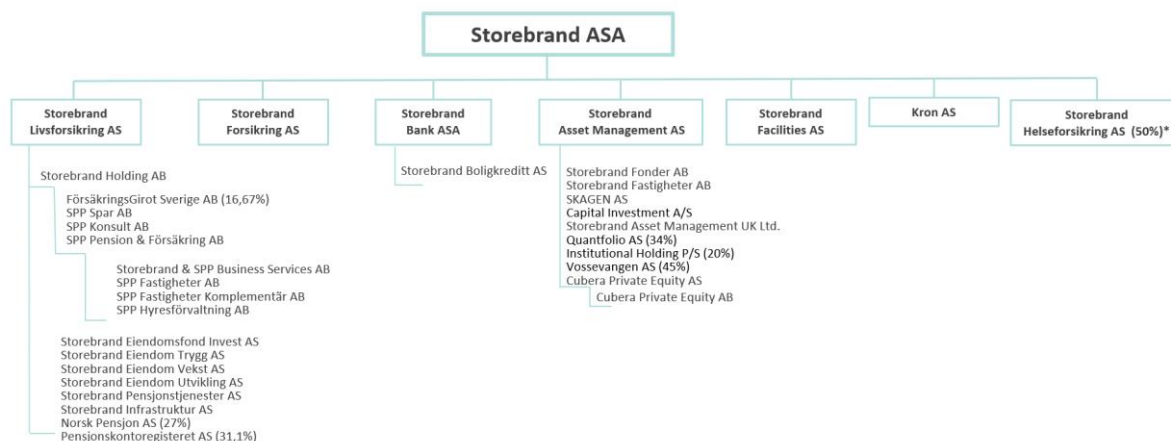
2023 ble preget av geopolitisk uro, internasjonal krigføring og markedsuro. Samtidig fortsatte den høye inflasjonen og det ble gjennomført åtte rentehevinger i Norge og fire i Sverige. Selv om alle disse faktorene påvirker Storebrand Livsforsikring, demonstrerte selskapet robusthet og tilpasningsdyktighet. Gjennom en kombinasjon av dynamisk risikostyring og en diversifisert forretningsmodell, oppnådde konsernet gode resultater og en styrket solvensposisjon. Den underliggende veksten var sterk, og høyere renter påvirker konsernet positivt. Samlet leverte Storebrand livsforsikring både på operasjonell strategi og kapitalstrategi i 2023.

Storebrand Livsforsikring AS inngikk 20. desember 2021 avtale om å kjøpe 100 prosent av aksjene i Danica Pensjonsforsikring Norge AS. Transaksjonen ble gjennomført 1. juli 2022. I forbindelse med overtakelsen har selskapet byttet navn til Storebrand Danica Pensjonsforsikring AS. En mor-datterfusjon ble gjennomført 2. januar 2023.

Annet enn mor-datterfusjonen er det i 2023 ikke gjort endringer som har vesentlig påvirkning på virksomheten til Storebrand Livsforsikring AS.

Storebrand Livsforsikring AS har sin hovedvirksomhet i Norge med hovedkontor på Lysaker i Bærum kommune. Storebrand Livsforsikring er underlagt tilsyn av Finanstilsynet². Storebrand Livsforsikrings regnskaper er revidert av PwC³.

Storebrand Livsforsikring er den største virksomheten i Storebrand-konsernet. Selskapet er 100 prosent eid av Storebrand ASA, som er morselskap i Storebrand-konsernet. Storebrand ASA er, som øverste konsernselskap, underlagt gruppetilsyn av Finanstilsynet. Storebrand ASA utarbeider og offentliggjør grupperapport om solvens og finansiell stilling for Storebrand-konsernet.

FIGUR 1 JURIDISK STRUKTUR (FORENKLET).

²Finanstilsynet: Revierstredet 3, 0151 Oslo; Postboks 1187 Sentrum, 0107 Oslo; Telefon: 22 93 98 00

³PwC: Dronning Eufemias gate 8; 0191 Oslo; Telefon: 952 60 578

Storebrand Livsforsikring AS eier 100 prosent av Storebrand Holding AB som igjen eier 100 prosent av SPP Pension & Försäkring AB, SPP Spar AB, SPP Konsult AB og Storebrand & SPP Business Services AB.⁴ SPP er en ledende svensk leverandør av livsforsikringer og tjenestepensjoner. SPP leverer både unit linked produkter, tradisjonelle forsikringer og ytelsesbaserte pensjonsprodukter. Samlet vil Storebrand og SPP skape den ledende livsforsikrings- og pensjonstilbyderen i Norden. SPP har sitt hovedkontor i Stockholm.

Gjennom Storebrand Pensjonstjenester AS tilbyr Storebrand leveranser innen aktuærtjenester, systemløsninger og alle typer tjenester knyttet til drift av pensjonskasser. Selskapet er et heleid datterselskap av Storebrand Livsforsikring AS.

Storebrand Eiendom Trygg AS, Storebrand Eiendom Vekst AS og Storebrand Eiendom Utvikling AS er holdingselskaper for den norske eiendomsvirksomheten. Selskapene er 100 prosent eid av Storebrand Livsforsikring AS. I tillegg eier Storebrand Livsforsikring 34 prosent i Storebrand Eiendomsfond Norge KS ved direkte eierandeler, samt gjennom sitt heleide datterselskap Storebrand Eiendomsfond Invest AS.

Storebrand Livsforsikring AS skal, i henhold til regelverket, rapportere Solvens II på solo-basis. Dette innebærer at datterselskap, konsolideres med verdien av egenkapitalen. Prinsippene er nærmere beskrevet i kapittel D1. Eiendeler. Tallgrunnlag i kapitlene A. Virksomhet og resultater, D. Verdivurdering for solvensformål av eiendeler og forpliktelser og E. Kapitalstyring, er basert på disse solo-prinsippene. I kapitlene B. Systemet for risikostyring og internkontroll og C. Risikoprofil er beskrivelsene i hovedsak basert på hele Storebrand Livsforsikring, inkludert de aktivitetene som skjer i datterselskapene.

Storebrands kjernevirksomhet styres og rapporteres i segmentene Sparing, Forsikring og Garantert Pensjon⁵.

- *Sparing* består av produkter som omfatter langsiktig sparing til pensjon, uten rentegarantier. I området inngår innskuddspensjon i Norge og Sverige.
- *Forsikring* omfatter personrisikoprodukter til det norske og svenske privatmarkedet og pensjonsrelaterte forsikringer i det norske og svenske bedriftsmarkedet.
- *Garantert pensjon* omfatter langsiktig sparing til pensjon, hvor kundene har en garantert avkastning eller ytelse. Produktene er ytelsespensjon i Norge og Sverige, fripoliser og individuell kapital- og pensjonsforsikring.

Storebrand følger en strategi som gir en attraktiv kombinasjon av kapitaleffektiv vekst innenfor det vi kaller "fremtidens Storebrand", og kapitalfrigjøring fra garanterte pensjoner under avvikling.

Storebrand har som mål å

- (A) være den ledene leverandøren av tjenestepensjon både i Norge og Sverige,
- (B) utvikle et nordisk kraftsenter for kapitalforvaltning,
- (C) sikre rask og lønnsom vekst som utfordrer i det norske personmarkedet for finansielle tjenester.

A.2 FORSIKRINGSRESULTAT

Resultatene i dette kapitlet samsvarer med teknisk regnskap i den finansielle rapporteringen for Storebrand Livsforsikring, ref. note 14 i årsrapporten for 2023, men gruppert i henhold til segmentinndelingen som benyttes for Solvens II-rapportering. Informasjon om risikoresultatet for Storebrand Livsforsikring finnes i note 7 Forsikringsrisiko og note 15 Resultatanalyse i årsrapporten for 2023.

⁴ For full oversikt over tilknyttede selskaper se årsrapporten til Storebrand Livsforsikring 2023.

*Det er inngått avtale om salg av eierandelen på 50 prosent i Storebrand Helseforsikring AS. Transaksjonen er planlagt gjennomført i første halvår 2024.

⁵ Oversikten over hva som inngår i de ulike segmentene er her avgrenset til Storebrand Livsforsikring AS med datterselskaper. Segmentene er nærmere beskrevet i note 4. Resultat pr. segment i årsrapport 2023 for Storebrand Livsforsikring.

Livsforsikring

Størstedelen av premieinntektene, utbetalingene og kostnadene for Storebrand Livsforsikring er knyttet til livsforsikringsprodukter. For 2023 var netto premier fra livsforsikringsprodukter NOK 24 230 mill. (NOK 19 927 mill.). Premier er fordelt på garanterte produkter med overskuddsdeling, fondsforsikring og øvrig livsforsikring. Netto forsikringsutbetalinger var NOK 14 650 mill. (NOK 13 376 mill.). Kostnadene knyttet til livsforsikringsprodukter var NOK 1 687 mill. (NOK 1 605 mill.)

TABELL 4 PREMIER, FORSIKRINGSUTBETALINGER OG KOSTNADER PR. SEGMENT (LIVSFORSIKING)

(NOK mill.)	Garanterte produkter med overskuddsdeling	Fondsforsikring	Øvrig livsforsikring	Sum livsforsikring 2023	Sum livsforsikring 2022
Brutto premier	4 517	16 384	3 348	24 250	19 933
Gjenforsikret andel	4	0	16	20	6
Netto premier	4 513	16 384	3 333	24 230	19 927
Brutto forsikringsutbetalinger	9 746	2 950	1 950	14 646	13 376
Gjenforsikret andel	-3	0	-1	-4	
Netto forsikringsutbetalinger	9 749	2 950	1 951	14 650	13 376
Kostnader	697	594	397	1 687	1 605

Garanterte produkter med overskuddsdeling

Segmentet består av privat og offentlig kollektiv tjenstepensjon og individuelle pensjonsordninger med garanterte ytelser og overskuddsdeling. Segmentet inkluderer forsikringer som gir utbetaling ved uførhet eller til etterlatte ved død, når disse henger sammen med en garantert alderspensjon.

For 2023 var netto premier NOK 4 513 mill. Netto forsikringsutbetalinger var NOK 9 749 mill. Samlede utbetalinger er større enn premieinnbetalinger, og dette må ses i sammenheng at med størstedelen av bestanden er fripoliser. Fripoliser er ferdig betalte pensjonsrettigheter der det ikke innbetales nye premier. Premieinnbetalinger fra tidligere år er satt av til å dekke utbetalingene. Kostnadene knyttet til garanterte produkter var NOK 697 mill.

Fondsforsikring

Segmentet består av kollektiv tjenstepensjon (innskuddspensjon, hybridpensjon og fripoliser med investeringsvalg) og individuelle pensjonsordninger uten garantert avkastning⁶ eller ytelser.

For 2023 var netto premier NOK 16 384 mill. Samlede forsikringsutbetalinger var NOK 2 950 mill. Når premieinnbetalingene er vesentlig større enn forsikringsutbetalingene, må dette ses i sammenheng med at få har nådd pensjonsalder. Mesteparten av den innbetalte premien settes derfor av til å dekke pensjonsutbetalinger i framtidige år. Kostnadene knyttet til segmentet var NOK 594 mill.

Øvrig livsforsikring

Hoveddelen av segmentet er forsikring mot uførhet, sykdom, ulykke eller død. Kollektiv uførhetsforsikring gir årlige utbetalinger hvis de forsikrede blir arbeidsuføre. Gruppelivsforsikring gir engangsutbetalinger ved invaliditet som følge av ulykke eller sykdom, eller til etterlatte ved død.

For 2023 var netto premier NOK 3 333 mill. Netto forsikringsutbetalinger var NOK 1 951 mill. Kostnadene knyttet til segmentet var NOK 397 mill.

⁶ Inkludert fripoliser med investeringsvalg og hybridpensjon som kan ha null prosent garanti.

Skadeforsikring

Storebrand Livsforsikring AS tilbyr også noen produkter som er definert som skadeforsikring. For 2023 var netto premier fra skadeforsikringsprodukter NOK 439 mill. (NOK 365 mill.). Netto forsikringsutbetalinger var NOK 286 mill. (NOK 240 mill.) Kostnadene knyttet til skadeforsikringsprodukter var NOK 114 mill. (NOK 37 mill.)

TABELL 5 PREMIER, FORSIKRINGSUTBETALINGER OG KOSTNADER PR. SEGMENT (SKADEFORSIKRING)

(NOK mill.)	Ulykke	Yrkesskade	Sum skadeforsikring 2023	Sum skadeforsikring 2022
Brutto premier	347	98	446	367
Gjenforsikret andel	5	2	7	1
Netto premier	342	96	439	365
Brutto forsikringsutbetalinger	147	145	293	270
Gjenforsikret andel	2	4	6	30
Netto forsikringsutbetalinger	145	141	286	240
Kostnader	95	19	114	37

I vedlegg til denne rapporten er det en tabell som gir nærmere informasjon om hvordan forsikringsutbetalinger har påløpt over tid for de siste 10 årgangene (S.19.01.21).

Ulykkesforsikring

Segmentet omfatter forsikringer som gir en engangserstatning hvis ulykker inntreffer⁷.

For 2023 var netto premier NOK 342 mill. Netto forsikringsutbetalinger var NOK 145 mill. Kostnadene knyttet til segmentet var NOK 95 mill.

Yrkesskade

Segmentet omfatter forsikring som gir erstatning ved sykdom eller skader som oppstår i forbindelse med arbeid.

For 2023 var netto premier NOK 96 mill. Netto forsikringsutbetalinger var NOK 141 mill. Kostnadene knyttet til segmentet var NOK 19 mill.

Geografisk fordeling av premier, forsikringsutbetalinger og kostnader

Tilnærmet alle premier, utbetalinger og kostnader for Storebrand Livsforsikring AS er i Norge. Geografisk fordeling av premier, forsikringsutbetalinger og kostnader på gruppenivå er omtalt i avsnitt A.2 i rapporten om solvens og finansiell stilling for Storebrand ASA.

Datterselskapet SPP Pension & Försäkring har hoveddelen av inntekter og utgifter i Sverige. Dette er nærmere omtalt i avsnitt A.2 i rapporten om solvens og finansiell stilling for SPP.

A.3 INVESTERINGRESULTAT

I 2023 var gjennomsnittlig avkastning for garanterte kundeporteføljer (kollektivporteføljen) 1,8 prosent bokført og 2,7 prosent markedsverdidbasert. Avkastningen for porteføljer med investeringsvalg var negative 12,2 prosent. Avkastningen for selskapsporteføljen var 4,6 prosent. Nærmere informasjon om avkastningen på delporteføljer kan finnes i note 47 Kapitalavkastning i årsrapport 2023 for Storebrand Livsforsikring.

Inntekter fra investeringer framgår også av note 18 Netto finansinntekter i årsrapport 2023 for Storebrand Livsforsikring. Avkastningsresultatene i dette dokumentet er basert på prinsippene som gjelder for solvensbalansen. Det medfører at det blir avvik mot finansregnskapet, spesielt knyttet til at det ikke benyttes amortisert kost for solvensbalansen.

⁷ Omfatter ikke Gruppeliv, som inngår som Øvrig livsforsikring.

For 2023 hadde Storebrand Livsforsikring inntekter fra investeringer på positive NOK 30 022 mill. (NOK 14 504 mill.) Av dette var NOK 6 354 mill. renteinntekter, NOK 1 789 mill. aksjeutbytter og positive NOK 4 075 mill. kursgevinster (netto) ved salg av verdipapirer. Urealiserte kursgevinster bidro med positive NOK 17 804 mill.

Storebrand Livsforsikrings investeringer er fordelt på tre hovedgrupper av porteføljer, kollektivporteføljen (garanterte kundeporteføljer), fondsforsikringsporteføljen (kundeporteføljer uten garanti) og selskapsporteføljen. Investeringsinntektene påvirker Storebrands inntekt og resultat ulikt for de forskjellige delporteføljene, dette er nærmere beskrevet i kapittel B.2 Markedsrisiko.

TABELL 6 INNTEKTER OG KOSTNADER KNYTTET TIL INVESTERINGENE FORDELT PÅ HOVEDPORTEFØLJER

(NOK mill)	Utbytter	Rente-inntekter	Netto kursgevinster	Endring urealiserte gevinster og tap
Kollektivporteføljen	445	4 510	-2 625	2 762
Fondsforsikringsporteføljen	455	1 389	6 881	14 042
Selskapsporteføljen	889	455	-181	1 001
Totalt	1 789	6 354	4 075	17 804

Storebrand Livsforsikring har ikke ført investeringsinntekter eller –kostnader direkte mot egenkapitalen. Storebrand Livsforsikring har ikke investeringer i verdipapirisering.

A.4 RESULTAT FRA ØVRIG VIRKSOMHET

Storebrand Livsforsikring er finansiert gjennom en kombinasjon av egenkapital og ansvarlig lån. Rentekostnad for ansvarlig lån er NOK 822 mill. (NOK 554 mill.) Utover dette har Storebrand Livsforsikring lite inntekter eller kostnader som ikke er knyttet til forsikringsvirksomheten og investeringene. Andre inntekter framgår også av note 20 og andre kostnader av note 26 i årsrapport 2023 for Storebrand Livsforsikring.

A.5 ANDRE OPPLYSNINGER

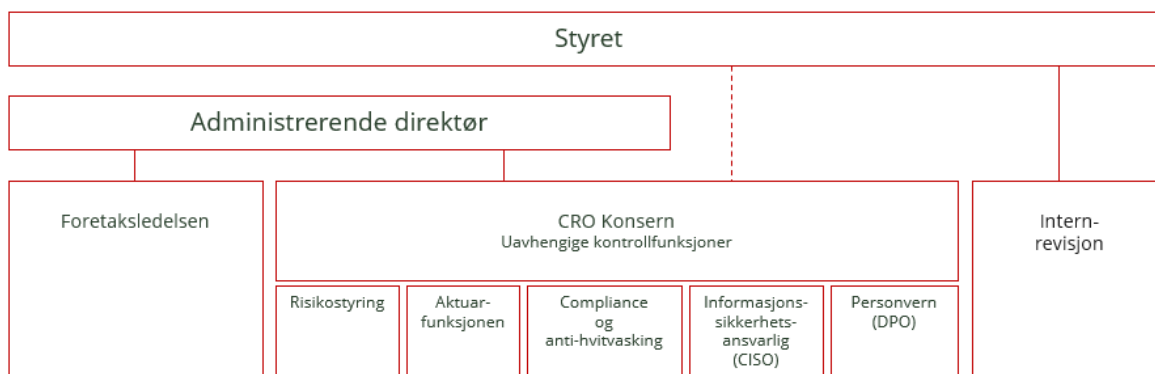
Virksomheten og resultatene for 2023 er utførlig beskrevet i årsrapport 2023 for Storebrand Livsforsikring.

B. Systemet for risikostyring og internkontroll

B.1 GENERELLE OPPLYSNINGER OM SYSTEMET FOR RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL

I 2023 er det ikke gjort endringer som har vesentlig påvirkning på systemet for risikostyring og internkontroll.

Konsernets organisering av risikostyringsansvar følger en modell basert på 3 ansvarslinjer. Modellen skal ivareta risikostyringsansvar både på selskaps- og konsernnivå.

Styret og styrets underutvalg

Styret i Storebrand Livsforsikring består av syv medlemmer, hvorav to eksterne og to valgt av de ansatte. Konsernsjefen for Storebrand ASA er styrets leder.

Styret er ansvarlig for at selskapet er forsvarlig organisert, at det fastsettes risikorammer, strategi, plan og budsjett for virksomheten, samt for å påse at virksomhet, regnskap og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll, herunder at selskapet drives i samsvar med lovgivningen. Styret skal også føre tilsyn med den daglige ledelse og selskapets virksomhet.

Styret i Storebrand ASA har etablert et kompensasjonsutvalg som fungerer som konsernets felles godtgjørelsesutvalg i henhold til norsk og svensk regelverk. Kompensasjonsutvalget skal gi råd til styrene i de av konsernets selskaper i Norge og Sverige som plikter å ha godtgjørelsesutvalg. Dette gjelder i alle saker som omhandler det enkelte selskaps godtgjørelsesordning for ledende ansatte, ansatte med arbeidsoppgaver av betydning for selskapets risikoeksponering og ansatte med kontrolloppgaver.

Daglig ledelse

Administrerende direktør står for den daglige ledelse av Storebrand Livsforsikrings virksomhet og skal følge de retningslinjer og pålegg styret har gitt. Administrerende direktør rapporterer til selskapets styre. Administrerende direktørs ansvar og oppgaver er gitt i instruks vedtatt av styret.

I den funksjonelle styringen av konsernet utgjør konsernledelsen det øverste ledelsesnivået. Det er ansvarsområder for personmarked Norge, bedriftsmarked Norge, SPP og kapitalforvaltning samt tverrgående ansvarsområder for digital, kommunikasjon, økonomi & finans, samt People.

Særskilte uavhengige kontrollfunksjoner

Styret har etablert særskilte uavhengige kontrollfunksjoner i henhold til relevante lovkrav (risikostyringsfunksjon, compliance-funksjon, personvernombud, anti-hvitvasking, aktuarfunksjon og internrevisjon). Organisering og ansvar for uavhengige kontrollfunksjoner er nærmere beskrevet i kapitlene B.3-B.6.

Godtgjørelse

Storebrand Livsforsikring følger konsernets felles retningslinjer for godtgjørelse. Storebrands avlønningsprinsipper skal bidra til å tiltrekke, utvikle og beholde høyt kvalifiserte medarbeidere. Storebrand bruker i hovedsak fastlønn, supplert med en begrenset bonusordning knyttet til selskapets verdiskapning samt individuelle prestasjoner. Ledende ansatte og ansatte som påvirker selskapets risiko vesentlig samt ansatte i uavhengige kontrollfunksjoner, har kun fastlønn.

Administrerende direktør i Storebrand Livsforsikring har en andel av fastlønnen bundet til kjøp av Storebrand-aksjer med tre års bindingstid. Administrerende direktør har en 12 måneders lønnsgaranti etter ordinær oppsigelsestid. Selskapet har ingen forpliktelser overfor styrets leder ved opphør eller endring av vervet. Ytterligere detaljer rundt godtgjørelse, herunder nivået på mottatt godtgjørelse til styret og ledende ansatte, kan finnes i note 23 i årsrapport 2023 for Storebrand Livsforsikring.

Selskapet har en ordinær kollektiv pensjonsforsikring for alle ansatte i henhold til enhver tid gjeldende pensjonsavtale. Alle ansatte har innskuddsbaserte pensjonsordninger som også omfatter lønn over 12G. Ytterligere informasjon om pensjonsordningen kan finnes i note 22 Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser i årsrapport 2023 for Storebrand Livsforsikring.

Transaksjoner med nærstående

Storebrand Livsforsikring har transaksjoner med øvrige selskaper i Storebrand-konsernet, ledende ansatte samt aksjonærer i Storebrand ASA. Dette er transaksjoner som er en del av de produkter og tjenester som tilbys av selskapet til sine kunder. Transaksjonene inngås til markedsmessige betingelser og omfatter tjenestepensjon, privat pensjonssparing, skadeforsikring, leie av lokaler, bankinnskudd, utlån, kapitalforvaltning og fondssparing.

Storebrand Livsforsikring har i løpet av 2023 kjøpt boliglån utstedt fra søsterselskapet Storebrand Bank ASA til markedsmessige betingelser. Verdien av porteføljen som er overført i 2023 er NOK 6,5 mrd. Total verdi av porteføljen pr. 31.12.2023 er NOK 17 mrd. Storebrand Livsforsikring betaler honorar til Storebrand Bank for forvaltning av lånene, beløpet for 2023 er NOK 67,4 mill.

Nærmere detaljer er gitt i note 45 i årsrapport 2023 for Storebrand Livsforsikring.

B.2 KRAV TIL EGNETHET

Styret i Storebrand Livsforsikring har etablert prosesser som sikrer at selskapets styre, administrerende direktør/faktisk ledelse, samt ledere for særskilte uavhengige kontrollfunksjoner, tilfredsstillende krav til egnethet. Personer som innehar ledelse- eller særskilte funksjoner skal ha tilstrekkelige kvalifikasjoner, erfaring og utdanning, samt atferd og integritet som oppfyller krav til hederligandel og skikkethet. Styret samlet skal ha tilfredsstillende bredde i kvalifikasjoner, erfaring og kunnskap tilknyttet virksomhetens art.

Arbeid med gjennomføring og dokumentasjon av egnethetsvurderingen foretas i forbindelse med styrevalg, årlige styreevalueringer, rekruttering, herunder bakgrunnsjekk, årlig suksesjonsplanlegging og etterfølgerprosesser samt medarbeideroppfølginger.

Ledelse- og særskilte funksjoner som håndteres av eksterne tjenesteleverandører, skal vurderes på samme måte som tilsvarende rolle i eget selskap. Storebrand Livsforsikring har utkontraktert internrevisjon til Ernst & Young (EY). En ansatt i Storebrand Livsforsikring er ansvarlig for kontrakten. Den ansvarlige oppfyller egnethetskrav i form av å ha den nødvendige kompetanse og erfaring for å kunne bedømme prestasjoner og leveranser fra EY.

Egnethetsvurderingen gjøres minst årlig eller ved vesentlige strategiske eller organisasjonsmessige endringer, ved bytte eller annen endring av ledelse- eller særskilt funksjon og ved utkontraktering av ledelse eller særskilt funksjon.

Finanstilsynet informeres løpende om hvem som er omfattet av egnethetsvurderingen.

B.3 RISIKOSTYRINGSSYSTEMET, HERUNDER EGENVURDERING AV RISIKO OG SOLVENS

Gjennom 2023 har det ikke vært endringer som har vesentlig påvirkning på risikostyringssystemet.

Systemet for risikostyring

Organisering av risikohåndteringen følger en modell basert på tre ansvarslinjer. Modellen skal ivareta risikostyringsansvar både på selskaps- og konsernnivå.

Styret i Storebrand Livsforsikring AS har det overordnede ansvaret for å begrense og følge opp selskapets risikoer. Styret fastsetter årlig rammer og retningslinjer for risikotakingen, mottar rapporter over faktisk risikonivå og har minimum to ganger årlig en framoverskuende gjennomgang av risikobildet.

Som første ansvarslinje har konsernledelsen det overordnede ansvaret for virksomhetens risikohåndtering. Risikoeierne i konsernledelsen skal bidra til at administrerende direktør kan ivareta sitt totalansvar for alle risikoer innenfor Storebrand Livsforsikring på en betryggende måte. Administrerende direktør har ansvar for at risikohåndteringen innenfor eget selskap fungerer, inkludert etablering av uavhengige kontrollfunksjoner, og for at risikotakingen er innenfor regulatoriske krav og styrefastsatte rammer.

Ledere på alle nivåer i virksomheten har ansvar for risikohåndteringen innen eget ansvarsområde. Alle ansatte skal være kjent med at bevissthet omkring risikoer og risikohåndtering er viktige elementer i konsernets kultur.

Det er etablert uavhengige kontrollfunksjoner (andre ansvarslinje) for risikostyring (chief risk officer), for regeletterlevelse (compliance-funksjonen), for aktuarfaglige oppgaver (aktuarfunksjonen), for personvern (data protection officer) og etterlevelseansvarlig hvitvaskingsloven. De uavhengige kontrollfunksjonene rapporterer til administrerende direktør i Storebrand Livsforsikring, og har direkte rapporteringslinje til styret.

CRO skal bidra til at virksomheten utvikler en god risikokultur, inkludert gode prosesser for å identifisere, måle og håndtere risiko, samt sikre hensiktsmessig rapportering. Funksjonen er aktivt involvert i utviklingen av Storebrand Livsforsikrings risikoappetitt og risikostrategi og skal ha et helhetlig syn på selskapets risikoeksponering. Herunder følger ansvar for å sikre etterlevelse av relevant regulering for risikostyringen og selskapets virksomhet.

Internrevisjonen (tredje ansvarslinje) er direkte underlagt styret og skal gi styret en bekreftelse på hensiktsmessigheten og effektiviteten i virksomhetens risikohåndtering, herunder hvordan første- og andrelinjeforsvaret fungerer.

Risikohåndteringsprosessen

Risikohåndteringsprosessen omfatter identifisering, måling, rammesetting, styring, overvåking, rapportering, dokumentasjon og kommunikasjon av risiko.

Gjennom prosessen for risikoidentifisering skal virksomheten kjenne til alle vesentlige iboende risikoer. Det er etablert et konsernfelles risikounivers som grupperer risikoene i hensiktsmessige risikokategorier. Dette er grunnlaget for et felles, helhetlig risikospråk. Utgangspunktet er risikouniverset i Solvens II-rammeverket.

Den totale risikoen måles som kapitalkrav i henhold til standardmodellen i Solvens II, ref. kapittel E.2 Solvenskapitalkrav og minstekapitalkrav. Risikoen blir i tillegg kvantifisert ved bruk av andre stresstester og scenarionalyser. Alle risikoer har en risikoeier. For de enkelte risikoer er risikoeier ansvarlig for å måle risikoen, inkludert bruk av relevante stresstester og scenarier. Målingen skal legge til rette for at styret kan følge opp mål og rammer definert i risikoappetitt og/eller risikostrategier.

Risikoappetitten er det samlede risikonivået og hvilke risikotyper Storebrand Livsforsikring aksepterer å ta for å nå sine finansielle, forretningsmessige og operasjonelle mål. I risikostrategien konkretiseres føringer fra risikoappetitten til mål og rammer for risikotakingen, både samlet sett og for ulike risikotyper. Styret i Storebrand Livsforsikring drøfter og vedtar risikoappetitt og risikostrategi minst årlig. CRO har ansvar for å utarbeide forslag. Risikoappetitt og risikostrategi for Storebrand ASA gir føringer og setter rammer for risikoen i Storebrand Livsforsikring. Risikoappetitt og risikostrategi gir føringer og setter rammer for mer detaljerte strategier knyttet til bl.a. finansmarkedsrisiko (investeringsstrategi), forsikringsrisiko, kredittrisiko og likviditetsrisiko.

Den enkelte leder på alle nivåer i virksomheten har ansvar for risikostyringen innen eget ansvarsområde. Risikostyringen skal sikre at risikonivået til enhver tid er forenlig med risikoappetitten og er innenfor interne og regulatoriske rammer.

Dersom risikoen avviker fra mål eller kommer i brudd med grenser, skal risikoeier umiddelbart sikre at nødvendige tiltak iverksettes.

Risikoeiere overvåker løpende utviklingen i risikoeksponering og rapporterer nivå og endring i risiko. På overordnet nivå får styret risikorapportering gjennom orientering om virksomheten i styremøtene og i form av en månedlig virksomhetsrapport. Det er etablert rutiner og systemer som legger til rette for at alle ansatte kan rapportere systematisk og raskt til ledelsen dersom man oppdager avvik, nye risikoer eller at etablerte kontrolltiltak ikke fungerer.

Virksomhetens risikorapportering blir supplert av en uavhengig rapportering fra CRO. Funksjonen utarbeider månedlig en risikorapport som sendes til styret i Storebrand Livsforsikring. Minst to ganger årlig forbereder CRO-funksjonen risk review i styret.

Risikohåndteringen er en integrert del av virksomheten og skal være en støtte for forretningsmessige beslutninger. Styret og ledelsen tar hensyn til relevant risikoinformasjon i alle beslutningsprosesser.

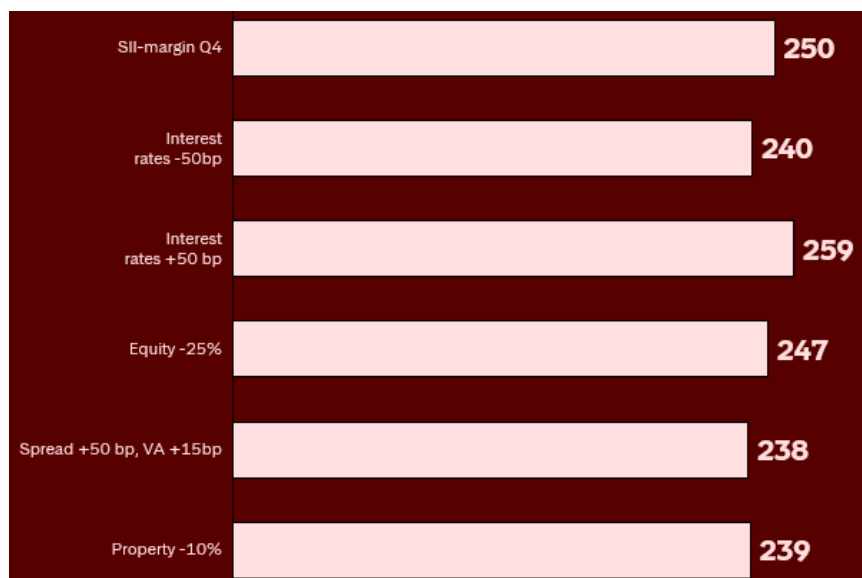
Egenvurdering av risiko og solvens (ORSA)

Styret gjennomfører minst årlig en egenvurdering av risiko og solvens (ORSA). ORSA-prosessen skal gi styret et samlet bilde av hvilke risikoer som Storebrand Livsforsikring er, eller kan bli, eksponert for. Styret skal vurdere om størrelse og innretning på risikoen er i samsvar med risikoappetitten og understøtter kapitalmålet og utbyttepolitikken. Styret skal forstå og vurdere hvordan risikoen, om ønskelig, kan reduseres gjennom tiltak. I tillegg til å omfatte nåsituasjonen, skal vurderingen være framoverskuende.

Ordinær ORSA kobles opp mot konsernets strategi- og planprosess og konkluderes samtidig med behandling av finansiell plan og kapitalplan. Styret er ansvarlig for ORSA-prosessen og vedtar et ORSA-dokument for Storebrand Livsforsikring som oppsummerer resultatene av risiko- og solvensvurderingen.

Det skal gjennomføres en ekstraordinær ORSA, hel eller delvis, dersom det skjer endringer som kan påvirke risiko og/eller kapital vesentlig. Endringer kan være drevet av interne beslutninger eller eksterne forhold.

Som en del av ORSA-prosessen beregner Storebrand Livsforsikring hvor følsom solvensmarginen er for endring i vesentlige forhold. Dette oppdateres og rapporteres kvartalsvis som en del av den finansielle rapporteringen. Sensitiviteter pr. 31.12.2023 er vist i figur 2.

FIGUR 2 SENSITIVITETER

Solvensmarginen er mest følsom for eiendomsprisfall, aksjemarkedsfall, økte kredittpremier og fallende rentenivå. Eiendomsprisfall på 10 prosent vil redusere solvensmarginen fra 250 prosent til 239 prosent. Aksjemarkedsfall på 25 prosent vil redusere solvensmarginen til 247 prosent, 50bp økning i kredittpåslag og økning i volatilitetsjustering med

15bp vil redusere solvensmarginen til 238 prosent og 50bp fallende rente (parallellskift rentekurve) vil redusere solvensmargin til 240 prosent. Renteøkning vil gi økt solvensmargin.

Mål for soliditet og kobling til kapitalplan

Storebrand Livsforsikring har overordnede finansielle mål knyttet til soliditet, lønnsomhet og utbytte. Dette er nærmere beskrevet i årsberetningen for 2023 for Storebrand Livsforsikring.

Det skal være lav risiko for at solvensmarginen faller under 100 prosent. Nivået på solvensmargin skal være konsistent med et mål om A kreditt-rating for Storebrand Livsforsikring AS.

Konsernets kapitalplan er basert på at overskuddskapital, utover målsatt solvensnivå i datterselskaper, i utgangspunktet skal være i Storebrand ASA. Dette sikrer fleksibilitet og gir beredskap for å styrke kapitalen i gruppens operative selskaper.

Storebrand Livsforsikrings utbyttepolitikk er at hele resultatet som hovedregel kan utbetales som utbytte til Storebrand ASA. Styret vil vurdere om solvenssituasjonen gir grunnlag for å utbetale utbytte i tillegg til årets resultat. I vurderingen vil styret legge til grunn at det skal være lav sannsynlighet for at svingninger, spesielt i finansmarkedet, skal gjøre det nødvendig å gjennomføre ekstraordinære tiltak eller få tilført kapital fra Storebrand ASA. For 2023 har Storebrand Livsforsikring avsatt netto konsernbidrag på NOK 3 056 mill.

Bruk av internmodell for risikomåling og risikostyring

Storebrand utvikler en egen modell for å måle risikoen. Modellen omfatter all finansmarkedsrisiko og livsforsikringsrisiko for Storebrand Livsforsikring og SPP. Modellen benytter et stort antall ett-års scenarioer som simulerer utfall basert på risikofordelinger for markeds- og livsforsikringsrisiko. Modellen beregner hele sannsynlighetsfordelingen for solvenskapitalen om ett år.

Modellen brukes for å forstå risikoen bedre og som et supplement til de offisielle kapitalkravberegningene basert på standardmodellen. Eksempler på bruk er å forberede investeringsstrategi og som grunnlag for investeringsbeslutninger, å vurdere om livsforsikringsrisikoen er riktig priset, og å sette risikoappetitt og kapitalmål. Modellen brukes til å måle risiko i ORSA-prosessen, blant annet for å vurdere om standardmodellen gir et riktig kapitalkrav.

Vurdering av systemet for risikostyring og internkontroll

Styret gjør, minst årlig som en del av ORSA-prosessen, en vurdering av systemet for risikostyring og internkontroll. Styrets vurdering er at organiseringen er hensiktsmessig med hensyn til arten, omfanget og kompleksiteten av risikoene som er knyttet til Storebrand Livsforsikrings virksomhet.

B.4 INTERNKONTROLLSYSTEM

Gjennom 2023 har det ikke vært endringer som har vesentlig påvirkning på internkontrollsystemet.

Grunnlaget for god risikostyring og internkontroll er et godt kontrollmiljø representert ved styrets, ledelsens og ansattes holdninger, integritet, verdier og etikk, samt den formelle og operasjonelle organiseringen av virksomheten. Operasjonell risiko søkes redusert med et effektivt system for internkontroll. Risikoer følges opp gjennom ledelsens risikogjennomgang med dokumentering av risikoer, tiltak og oppfølging av hendelser. I tillegg kommer internrevisjonens uavhengige kontroll gjennom styrevedtatte revisjonsprosjekter. For å håndtere alvorlige hendelser i forretningskritiske prosesser er det utarbeidet beredskaps- og kontinuitetsplaner.

Cyberisiko blir en stadig viktigere operasjonell risiko. Trusselbildet for cyberkriminalitet preges av organisert kriminalitet og økt geopolitisk usikkerhet. Teknologiutviklingen muliggjør spredning og økt automatisering av svindel, og en økende målretting av cyberangrep. Vår evne til å håndtere cyberisiko er avhengig av god og proaktiv digital motstandsdyktighet. Det innebærer en helhetlig sikkerhetsstrategi, gode planer for krisehåndtering og kontinuitet for våre kritiske forretningsprosesser, samt opplæring og øvelse på relevante scenarioer. Dette er med på å redusere risiko og øke sannsynligheten for god håndtering av uønskede hendelser.

Forsikringsplattformen bygger på innkjøpte standardssystemer som driftes og følges opp gjennom utkontrakteringsavtaler. For livsforsikringsvirksomheten er det stor grad av egenutvikling, mens deler av driften er utkontraktert. Andelsadministrasjon innen innskuddsbasert tjenstepensjon og unit linked, håndteres i en innkjøpt systemløsning. Stabil og sikker teknologi og infrastruktur er sentralt for virksomheten og pålitelig finansiell rapportering. Feil og driftsavbrudd kan påvirke både kunders og aksjonærs tillit. I en fase med omlegging til skybaserte teknologitjenester er det økt oppmerksomhet på kompleksitet og integrasjoner i eksisterende løsninger. Skybaserte tjenester og infrastruktur har gode

innebygde sikkerhetsløsninger, og reduserer risikoen knyttet til egenutviklede systemer og på sikt utdatert infrastruktur. For de delene av teknologitjenestene som er utkontraktert, er det etablert risikobasert leverandøroppfølging med mål om å håndtere risikoen knyttet til IT-systemenes utvikling, forvaltning, drift og informasjonssikkerhet.

Compliance-funksjonen

Compliance-funksjonen i Storebrand Livsforsikring rapporterer til administrerende direktør og styret. Compliance-funksjonens ansvar, oppgaver og rettigheter er beskrevet i styrevedtatt instruks. Funksjonen skal understøtte ledelsens og styrets ansvar for etterlevelse av eksternt og internt regelverk. Funksjonen skal gi administrerende direktør og styret en uavhengig rapportering og en helhetlig oversikt over de viktigste aktiviteter for rådgivning, overvåking og kontroll av internt og eksternt regelverk, samt framlegge en overordnet plan for kommende års prioriteringer.

Compliance-rapportering skjer i uavhengige rapporter til administrerende direktør og styret. Rapportene viser status på arbeid og kontroller pr. måned/kvartal. I tillegg framlegges årsrapport med plan for arbeid kommende år. Regulatoriske endringer gjennomgås i styrene årlig eller ved behov.

B.5 INTERNREVISJONSFUNKSJON

Gjennom 2023 har det ikke vært endringer som har vesentlig påvirkning på internrevisjonsfunksjonen.

Storebrand har inngått avtale med Ernst & Young (EY) om internrevisjonsfunksjonen for alle selskaper i konsernet. Ansvarlig partner i EY rapporterer direkte til styret i Storebrand Livsforsikring som fastsetter instruks for internrevisjonen og godkjenner revisjonens årsplan.

Internrevisjon i Storebrand-konsernet skal bistå styret og ledelsen i å utøve god virksomhetsstyring gjennom en uavhengig og nøytral vurdering av om selskapenes vesentligste risikoeer er tilstrekkelig håndtert og kontrollert.

Internrevisjonen er underlagt styret og skal i sitt arbeide være uavhengig av de områder og personer som revideres. Internrevisjonen skal kunne foreta undersøkelser på eget initiativ uavhengig av ledelsen.

B.6 AKTUARFUNKSJON

Gjennom 2023 har det ikke vært endringer som har vesentlig påvirkning på aktuarfunksjonen.

Aktuarfunksjonen for Storebrand Livsforsikring rapporterer til administrerende direktør og styret. Aktuarfunksjonens ansvar, oppgaver og rettigheter er beskrevet i styrevedtatt instruks. Aktuarfunksjonens hovedoppgave er å sikre at beregningen av forsikringsforpliktelsen for solvensbalansen er pålitelig og egnet. Funksjonen skal også uttale seg om retningslinjene for tegning av forsikring og egnetheten og effektiviteten til selskapets gjenforsikringsprogram. Funksjonen skal også bidra til risikostyringsfunksjonens arbeid, spesielt knyttet til forsikringsrisiko. Aktuarfunksjonen gir minst årlig en skriftlig rapport til styret i Storebrand Livsforsikring som vurderer graden av pålitelighet og egnethet i beregningen av forsikringsforpliktelsen.

Aktuarfunksjonen i Storebrand Livsforsikring skal opptre uavhengig av selskapets virksomhet. Dette innebærer at funksjonen ikke skal beslutte, ta ansvar for eller delta i utførelsen av de aktiviteter og tjenester som kontrolleres, på en slik måte at det reises spørsmål om aktuarfunksjonens uavhengighet eller selvstendighet. I forbindelse med enkeltbeslutninger som påvirker selskapets forsikringsforpliktelse i solvensbalansen, skal funksjonens rolle være å uttale seg om tilrådelighet.

B.7 UTKONTRAKTERING

Med utkontraktering forstås de tilfeller hvor Storebrand Livsforsikring velger å benytte oppdragstakere til å få utført arbeidsoppgaver som alternativt kunne vært utført av selskapet selv. Styret i Storebrand Livsforsikring har vedtatt retningslinjer for utkontraktering. Retningslinjene gjelder både ved utkontrakteringer internt i Storebrand-konsernet og når virksomhet utkontrakteres til eksterne selskaper. Unntak er rene innkjøpsavtaler og avtaler om tjenesteyting med liten betydning for den operasjonelle virksomheten i selskapet.

Det er et grunnleggende prinsipp ved utkontraktering at Storebrand Livsforsikring alltid fortsetter å være ansvarlig for den virksomheten som utkontrakteres. Storebrand Livsforsikring må derfor være i stand til å utføre sine forpliktelser, samt kontrollere oppdragstakers risikostyring og internkontroll, herunder etterlevelse av lover og regler for den utkontrakterte virksomheten. Alle utkontrakteringer risiko- og aktsomhets-vurderes i henhold til Storebrand konsernets rutiner for etterlevelse av åpenhetsloven.

Det gjøres alltid en risikovurdering før det besluttes at virksomhet skal utkontrakteres. Utgangspunktet for vurderingen er at utkontraktingen skal være forsvarlig ut fra forretningsmessige hensyn, samt i forhold til betryggende styring og kontroll, sikkerhet for kontinuerlig drift, effektivt tilsyn og forholdet til våre kunder.

Storebrand Livsforsikring har utkontraktert tjenester bl.a. knyttet til forretningsprosesser, IT infrastruktur, drift og utvikling, skytjenester, internrevisjon, kapitalforvaltning og distribusjon, se tabell 7. Styret i Storebrand Livsforsikring får årlig en rapport om utkontraktert virksomhet. Rapporteringen gir en oversikt over hvilke oppgaver som er utkontraktert samt hvordan utkontraktingen følges opp. Relevante tilsynsmyndigheter er informert om utkontraktinger i samsvar med de regler som gjelder for den aktuelle virksomheten.

TABELL 7 OVERSIKT OVER VESENTLIGE UTKONTRAKTERINGER

Kontraktspartner	Tjeneste	Hjemland
Mastercard Payment Services Norway AS	Løsning for pensjonsforvaltning	Norge
Munich Re Automation Solutions Limited	Helsevurdering	Irland
Trapets AB	Hvitvaskingsanalyser	Sverige
Admincontrol AS	Arkivtjenester	Norge
Atea AS	Samhandlingsplattform	Norge
Cognizant Worldwide Ltd	Forretningsprosesser, IT drift og utvikling	Storbritannia
Ernst & Young AS	Internrevisjon	Norge
Google Ireland Limited	Skytjenester	Irland
Iron Mountain Norge AS	Arkivtjenester og ad hoc generering av kundedokumentasjon	Norge
J.P. Morgan Europe Limited, Oslo branch	Forvaring og verdipapir tjenester	Norge
Microsoft Ireland Operations	Office 365	Irland
Microsoft Ireland Operations	Analytics Platform	Irland
Microsoft Ireland Operations	Azure Platform	Irland
Merkle Outfox AB	Google Analytics, Optimize 360	Sverige
Tieto Sweden AB	IT drift	Sverige
TietoEvry Norge AS	Pensjonsutbetaling	Norge
Enonic AS	Skytjenester	Norge
Salesforce SFDC Ireland Limited	Skytjenester	Irland
Signicat AS	Innloggings og signeringstjenester	Norge
Snowflake Computing Netherlands BV	Skytjenester	Nederland
Storebrand Asset Management AS (konsernintern)	Kapitalforvaltning	Norge
Storebrand Bank ASA (konsernintern)	Forvaltning av lån	Norge
Storebrand Forsikring AS (konsernintern)	Aktuar og Analyse tjenester	Norge
Loyalty Customer Service AS	Distribusjon	Norge
Coop Norge SA	Distribusjon	Norge
Din Salgskonsulent AS	Distribusjon	Norge
Exito Assuranse AS	Distribusjon	Norge
Formuesforvaltning Aktiv Forvaltning AS	Distribusjon	Norge
Front Forsikring AS	Distribusjon	Norge
Danske Bank	Distribusjon	Norge
Myre & Partnere AS	Distribusjon	Norge
Storebrand Bank ASA	Distribusjon	Norge
Union Forsikring AS	Distribusjon	Norge
Østfold Forsikring AS	Distribusjon	Norge
Eika Alliansen	Distribusjon	Norge
BBL Datakompetanse A	Distribusjon av kollektive produkter	Norge
Matrix Insurance AS	Distribusjon av kollektive produkter	Norge
Private Barnehagers Landsforbund	Distribusjon av kollektive produkter	Norge
RIF Forsikringservice AS	Distribusjon av kollektive produkter	Norge
Virke Forsikring AS	Distribusjon av kollektive produkter	Norge

B.8 ANDRE OPPLYSNINGER

Systemet for risikostyring og internkontroll er også beskrevet i årsrapport 2023 for Storebrand Livsforsikring, spesielt note 5 Risikostyring og internkontroll.

C. Risikoprofil

C.1 FORSIKRINGSRISIKO

Forsikringsrisiko er risiko for tap knyttet til inntrufne forsikringstilfeller utover det forventede nivået, eller at reservene beregnes utilstrekkelig. De største forsikringsrisikoene for Storebrand Livsforsikring er knyttet til levetid, uførhet, kundeavgang og kostnadsutvikling.

Utover mor-datterfusjonen av Storebrand Danica Pensjonsforsikring, har det ikke vært vesentlige endringer i forsikringsrisikoen eller i måten forsikringsrisikoen følges opp i 2023.

Kunder som har tradisjonelle pensjonsprodukter, både i Norge og Sverige, har vanligvis krav på en minimum årlig utbetaling så lenge de lever. Dersom gjennomsnittlig levealder øker mer enn det som er lagt til grunn for premieberegning og reservering, må Storebrand Livsforsikring dekke det resterende. Storebrand Livsforsikring har også noe risiko knyttet til økt levetid for etterlatte. Det viktigste virkemidlet for å kontrollere risikoen, er at prising og reservering legger til grunn at trenden mot økt levetid vil fortsette. Faktisk utvikling i levetid følges opp og gir grunnlag for å vurdere om prissetting og reservering er tilstrekkelig. Storebrand Livsforsikring har også forsikringer som gir utbetaling til etterlatte ved død, der risikoen er knyttet til at flere dør tidlig. Denne risikoen er liten i forhold til risikoen fra økt levetid.

Storebrand Livsforsikring tilbyr forsikringsdekning for uførhet, i hovedsak som en kollektiv forsikring for bedrifter. Uførhetsdekningen kan kobles både mot tradisjonelle garanterte pensjonsprodukter og mot innskuddspensjon. Risikoen er knyttet til at flere enn forventet blir uføre eller at færre uføre enn forventet kommer tilbake i arbeid. I Norge har det historisk vært en sammenheng mellom økt arbeidsløshet og økt uførhet.

Storebrand Livsforsikring tilbyr også forsikringsdekninger knyttet til sykdom, ulykke eller yrkesskade, men risikoen er begrenset som følge av at dette er en liten del av samlede premier.

For uførhet og andre risikoprodukter begrenses risikoen gjennom at det innhentes helseopplysninger før det inngås avtaler med enkeltpersoner eller bedrifter med få ansatte. For større bedrifter tar prisen hensyn til bransje og sykehistorikk. Risikoen styres ved å følge risikoresultatene og om nødvendig justere prisen på årlig basis.

Storebrand Livsforsikring har inngått gjenforsikringsavtaler for å begrense risikoen knyttet til store skader eller katastrofer. Gjenforsikring dekker risikoen, utover en nedre grense⁸, knyttet til store enkelthendelser og til katastrofehendelser som gir to eller flere dødsfall eller uføretilfeller. Selskapets maksimale risikobeløp for egen regning er forholdsvis høye, og gjenforsikret risiko er derfor av beskjedent størrelse.

Som følge av at framtidige marginer påvirker forsikringsforpliktelsen, er det risiko knyttet til at lønnsomme kunder forlater selskapet (avgangsrisiko) eller at kostnadene blir høyere enn forventet. Avgangsrisikoen er særlig knyttet til fondsforsikring.

Avsetningen per 31.12.2023 er selskapets beste estimat, og avsetningene vurderes å være tilstrekkelige.

⁸ Det er også en øvre grense for dekningen

Storebrand Danica Pensjonsforsikring AS

Storebrand Livsforsikring kjøpte Storebrand Danica Pensjonsforsikring AS i 2022. Selskapene ble fusjonert 2. januar 2023 og gjennom 2023 ble forsikringene overført til Storebrand Livsforsikrings systemer. Forsikringsrisikoen som har kommet inn fra Storebrand Danica Pensjonsforsikring er i hovedsak knyttet til uførerisiko. Siden Storebrand Danica Pensjonsforsikring ikke har tilbudt livsvarige alderspensjoner med garantier, er det marginal risiko knyttet til økt levealder.

C.2 MARKEDSRISIKO

Markedsrisiko er endring i verdier som skyldes at finansmarkedspriser eller volatilitet avviker fra det som er forventet. Omfatter også risiko for at verdien av forsikringsforpliktelsen utvikler seg ulikt fra eiendelene som følge av renteendringer. De vesentligste markedsrisikoene for Storebrand Livsforsikring er renterisiko, aksjemarkedsrisiko, eiendomsrisiko, kredittrisiko og valutarisiko.

Gjennom 2023 har det ikke vært vesentlige endringer i måten markedsrisikoen følges opp. Andre endringer i risikoen er beskrevet i underavsnittene.

Storebrand Livsforsikring har finansielle eiendelene plassert i en rekke delporteføljer. Markedsrisikoen påvirker inntekt og resultat ulikt for de forskjellige delporteføljene. Det er tre hovedtyper av delporteføljer: selskapsporteføljer, kundeporteføljer uten garanti (fondsforsikring) og garanterte kundeporteføljer.

TABELL 8 INVESTERING FORDELT PÅ HOVEDGRUPPER AV PORTEFØLJER

	Kundeporteføljer m/garanti	Kundeporteføljer u/garanti	Selskapsporteføljer*
Eiendommer til virkelig verdi	11 %	3 %	2 %
Obligasjoner til amortisert kost	61 %	0 %	55 %
Pengemarked	5 %	2 %	26 %
Obligasjoner til virkelig verdi	1 %	23 %	0 %
Aksjer til virkelig verdi	6 %	68 %	1 %
Utlån til amortisert kost	14 %	2 %	14 %
Annet	2 %	2 %	2 %
Totalt	100 %	100 %	100 %

*Omløpsdelen av selskapsporteføljen i Storebrand Livsforsikring og SPP

Garanterte kundeporteføljer

For garanterte kundeporteføljer vil nettorisikoen for Storebrand Livsforsikring være lavere enn brutto markedsrisiko. Graden av risikodemping avhenger av flere forhold. De viktigste er størrelse og fleksibilitet av kundebuffer og nivå og varighet på avkastningsgarantien. I de tilfeller hvor avkastningen er for lav til å dekke den garanterte renten, vil manglende avkastning kunne dekkes ved å bruke kundebuffer som er bygd opp av tidligere års overskudd.

81 prosent av midlene er investert i rentebærende papirer og utlån. I Norge er mesteparten av kredittrisikoen knyttet til papirer som bokføres til amortisert kost. Det reduserer resultatrisikoen vesentlig. 11 prosent av midlene er investert i eiendom og 6 prosent i aksjer. Størstedelen av eiendeler i annen valuta enn hjemlandsvaluta er valutasikret slik at valutarisikoen er lav.

Markedsrisikoen styres gjennom å segmentere porteføljene i forhold til risikobærende evne. For kunder som har store kundebuffer, investeres det med høyere markedsrisiko som gir økt forventet avkastning. For aksjerisiko benyttes i tillegg dynamisk risikostyring, der målet er å opprettholde en god risikobærende evne og fortløpende tilpasse den finansielle risikoen til buffersituasjonen og selskapets soliditet. Gjennom utøvelsen av denne type risikostyring forventer Storebrand Livsforsikring å skape god avkastning hvert enkelt år og over tid.

Risikoen påvirkes av endringer i rentenivået. Rentenivået har steget gjennom 2023, spesielt i den korte enden. Stigende rente er negativt for investeringsavkastningen på kort sikt som følge av kursnedgang på obligasjoner, men det er positivt på lang sikt fordi det øker sannsynligheten for å få en avkastning høyere enn garanti. I den svenske virksomheten er styring av renterisiko basert på at renterisikoen fra eiendelene skal tilsvare renterisikoen fra forsikringsforpliktelsene.

Fondsforsikring

For fondsforsikring kan kundene velge hvordan midlene investeres. De største markedsrisikoene er aksjemarkedsrisiko og valutarisiko.

Markedsrisikoen i fondsforsikring er kundens risiko, slik at Storebrand Livsforsikring ikke treffes direkte av verdiendringer. Men verdiendringer påvirker Storebrand Livsforsikrings resultater indirekte. Inntektene er i stor grad basert på reservestørrelse, mens kostnadene i større grad er faste. Lavere finansmarkedsavkastning enn forventet vil derfor få en negativ effekt på framtidig inntekt og resultat.

Selskapsporteføljer

Markedsrisikoen i selskapsporteføljene påvirker resultatet fullt ut. For selskapsporteføljene ønsker Storebrand Livsforsikring å ta lav finansmarkedsrisiko, og det meste av midlene er plassert i kort- og mellomlangsigtede rentepapirer med lav kredittrisiko. I tillegg ligger aksjene i datterselskaper og andre strategiske aksjeinnehav i selskapsporteføljen. Storebrand Livsforsikrings aksjepost i SPP⁹ er delvis valutasikret.

Forsvarlig kapitalforvaltning

Forvaltningen av de garanterte porteføljene ses i sammenheng med forpliktelsen til å levere en minimum avkastning. For å sikre en forsvarlig forvaltning, segmenteres porteføljene basert på bl.a. garantinivå, alder på forsikringstaker og størrelse på kundebuffer. Risikoen begrenses ved å investere i rentebærende papirer som er tilpasset forpliktelsen.

Markedsrisikoeksponeringen ses i sammenheng med størrelse på kundebuffer. Der det finnes buffere, tas det større investeringsrisiko for å oppnå konkurransedyktig avkastning for kunder. Det benyttes en dynamisk modell for aksjeandel for å tilpasse investeringsrisikoen til endring i risikobærende evne.

For fondsforsikring gjør kunden selv investeringsvalg. Storebrand Livsforsikrings rolle er å tilby et godt og bredt fondsutvalg, sette sammen porteføljer tilpasset ulik risikoprofil og tilby systematisk nedtrapping av risiko mot pensjonsalder.

Selskapsporteføljene er en buffer for forsikringskundene hvis det ikke er verdier nok i kundeporteføljene til å dekke forsikringsforpliktelsen. I tillegg skal porteføljene dekke driftskostnader og fungere som en likviditetsbuffer. Forvaltningen skal sikre tilstrekkelig likvid portefølje som har lav korrelasjon med kundeporteføljene kombinert med høyest mulig løpende avkastning i forhold til risikonivået.

Utkontraktering av kapitalforvaltningen til Storebrand Asset Management

Storebrand Livsforsikring har utkontraktert forvaltningen av størstedelen av investeringene til Storebrand Asset Management AS (SAM). Avtalene er inngått på forretningsmessige vilkår, og det forretningsmessige forhold mellom selskapene er regulert i en forvaltningsavtale. Styret i Storebrand Livsforsikring vedtar en investeringsstrategi. Basert på investeringsstrategien får SAM investeringsmandater med målsetting (benchmark) og frihetsgrader. Resultatet av forvaltningen følges løpende opp av Storebrand Livsforsikring.

Hovedtrekk i investeringsstrategien

Investeringsstrategien gir rammeverket for aktivaallokering, kapitalforvaltning, risikostyring og risikooppfølging. For alle porteføljer avgrensner investeringsstrategien hvilke typer eiendeler det kan investeres i. Derivatinstrumenter benyttes bare dersom det bidrar til å redusere risikoen eller effektivisere forvaltningen. Investeringsstrategien stiller krav til eiendelenes omsettelighet og til god risikospredning mellom bl.a. aktivaklasser, land, bransjer og enkeltutstedere.

Bærekraftsrisiko i investeringsprosessen

Storebrand Livsforsikring vurderer bærekraftsrisiko, inkludert klimarisiko, for alle investeringer. Målet er å redusere risikoen for at verdien av investeringene påvirkes negativt av bærekraftrelaterte forhold. Virkemidlene omfatter eksklusjon av selskaper, rangering av selskaper basert på ulike bærekraftkriterier og påvirkning av selskaper gjennom stemmegivning på generalforsamling og møter med ledelsen.

Storebrand Livsforsikring vil ikke investere i selskaper som kan knyttes til alvorlige brudd på menneskerettigheter, alvorlig miljøskade, korrupsjon eller annen økonomisk kriminalitet. I tillegg ekskluderes selskaper som produserer eller selger kontroversielle våpen eller har en vesentlig del av omsetningen fra ikke-bærekraftige produkter som tobakk, kull og oljesand. Andre selskaper får en bærekraftskår basert på eksponering mot og håndtering av bærekraftsrisikoer som kan påvirke

⁹ Eid via Storebrand Holding AB

selskapets resultat og verdi. Bærekraftskåren brukes i varierende grad i investeringsprosessen for ulike fond og porteføljer, inkludert at noen fond og porteføljer er overvektet selskaper som bidrar til løsning av bærekraftutfordringer. Investeringsstrategien setter rammer og mål for bærekraftsrisiko, blant annet i form av krav til minimum bærekraftskår og mål for andel løsningselskaper.

Storebrandkonsernets arbeid med bærekraftige investeringer er nærmere omtalt i årsrapport 2023 for Storebrand ASA.

Vurdering av kredittrisiko uavhengig av rating

For rentebærende papirer styres risikoen gjennom overordnet allokering til de ulike rentemandatene, samt ved å stille krav til samlet maksimal eksponering per ratingklasse og per enkeltutsteder. De enkelte rentemandatene gitt til forvalter har også ratingkrav som en del av sin utforming. Storebrand bruker eksterne kredittrater i disse sammenhengene, samt til flere andre formål, herunder gruppering og beregning av kredittrisiko under Solvens II standardmodell. Storebrand benytter kredittrating fra flere ratingbyråer når det foreligger. Storebrand gjør gjennom forvalter av rentemandatene, Storebrand Asset Management, også sin egen vurdering av kredittrisikoen til hver enkelt investering, uavhengig av offisiell rating.

Styring av renterisiko knyttet til rentekurven

Rentekurven som Storebrand Livsforsikring benytter ved verdsettelsen av forsikringsforpliktelsen er basert på ekstrapolering mot en langsiktig likevektrente (UFR) og et påslag i form av volatilitetsjustering (VA). Begge elementene er en del av standardmodellen for Solvens II. Det er likevel et krav i regelverket¹⁰ at risikoen knyttet til disse forholdene skal vurderes.

Storebrand Livsforsikring følger opp risikoen knyttet til dette både som en del av ORSA-prosessen og som en del av den løpende risikostyringen av investeringsporteføljen. Storebrand Livsforsikring gjør minst kvartalsvis en beregning av hva solvensposisjonen ville vært uten VA.

C.3 KREDITTRISIKO

Kredittrisiko er risiko for tap knyttet til at motparter ikke oppfyller gjeldsforpliktelser. Risikoen omfatter tap på utlån og tap knyttet til bankinnskudd eller manglende kontraktoppfyllelse fra motparter i gjenforsikringsavtaler eller finansielle derivater. Kreditt-tap knyttet til verdipapirporteføljen er kategorisert som markedsrisiko.

Gjennom 2023 har det ikke vært vesentlige endringer i måten kredittrisikoen følges opp. Andre endringer i risikoen er beskrevet i underavsnittene.

Grensene for kredittrisiko mot den enkelte motpart og samlet innenfor rating-kategorier er fastsatt av styret i Storebrand Livsforsikring som en del av investeringsstrategien. Det er lagt vekt på at kreditteksponeringen er diversifisert for å unngå konsentrasjon av kredittrisiko mot enkelte låntagere og sektorer. Endringer i kredittkvalitet overvåkes og følges opp. Storebrand benytter så langt det er mulig publiserte kredittrater supplert med egne vurderinger.

Motpartsrisiko derivater

For å redusere motpartsrisiko på utestående derivattransaksjoner er det inngått rammeavtaler med motparter som blant annet regulerer hvordan sikkerheter skal stilles for endringer i markedsverdier som beregnes på daglig basis.

Sikkerhetsstillelse for futures og opsjoner reguleres daglig i form av marginavregning på de enkelte kontrakter. Pr. 31.12.2023 hadde Storebrand Livsforsikring AS gitt sikkerhetsstillelser for NOK 2 833 mill. og mottatt sikkerhetsstillelser for NOK 4 305 mill. Netto mottatte sikkerhetsstillelser var NOK 1 472 mill. Sikkerhetsstillelser er mottatt og gitt både i form av kontanter og verdipapirer.

Ytterligere informasjon om sikkerhetsstillelser framgår av note 42 Sikkerhetsstillelser og note 10 Kredittrisiko i årsrapporten for 2023 for Storebrand Livsforsikring.

¹⁰ Solvens II-forskriften § 25

Utlån

Størstedelen av Storebrands utlån er lån til personkunder med pant i bolig. Utlånene innvilges og administreres av Storebrand Bank, men en vesentlig andel er overført til Storebrand Livsforsikring på markedsmessige vilkår og inngår i investeringsporteføljen. Storebrand Livsforsikring har også utlån til bedrifter som en del av investeringsporteføljen.

Pr 31.12.2023 har Storebrand Livsforsikring utlån til kunder på til sammen NOK 21,5 mrd. (NOK 21,9 mrd.). Av dette utgjør utlån til personkunder, i hovedsak boliglån med lav risiko, NOK 17,2 mrd. Utlån er nærmere beskrevet i note 10 Kredittrisiko i årsrapporten 2023 for Storebrand Livsforsikring.

C.4 LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko er risiko for at selskapet ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering.

Gjennom 2023 har det ikke vært vesentlige endringer i måten likviditetsrisikoen følges opp.

For Storebrand Livsforsikring er forsikringsforpliktelsen langsiktig og kontantstrømmene er i stor grad kjent lenge før de forfaller. I tillegg er det behov for likviditet for å håndtere utbetalinger knyttet til driften og likviditetsbehov knyttet til derivatkontrakter. Likviditetsrisikoen håndteres gjennom likviditetsprognoser og gjennom at deler av investeringene er plassert i svært likvide verdipapirer, f.eks. statsobligasjoner. Basert på disse tiltakene vurderes likviditetsrisikoen som lav.

Morselskapet Storebrand ASA har i tillegg etablert en likviditetsbuffer. På overordnet nivå overvåkes utviklingen i likviditetsbeholdningene fortløpende i henhold til interne grenser.

Verdi av margin fra framtidige premier som er innenfor kontraktsgrensen, inngår som en del av solvenskapitalen. Dette er nærmere beskrevet i kapittel E.1 Ansvarlig kapital. Margin fra framtidige premier er et kapitalelement som kan være mindre likvid enn annen kapital. Likviditetsplanleggingen er basert på finansregnskapsstørrelser. I finansregnskapet er ikke margin fra framtidige premier inkludert. Størrelse av margin fra framtidige premier er derfor lite relevant for likviditetsrisiko eller -styring.

C.5 OPERASJONELL RISIKO

Operasjonell risiko er risiko for økonomisk tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil, eller eksterne hendelser.

Gjennom 2023 har det ikke vært vesentlige endringer i måten operasjonell risiko følges opp.

Risiko måles som en kombinasjon av hvor ofte det kan skje (sannsynlighet) og konsekvens. I tillegg til direkte økonomiske tap og merarbeid, blir konsekvenser for kunder, produkter/tjenester og regeletterlevelse vurdert og målt. Der risikovurderingen konkluderer med at risikoen er høyere enn det som er akseptabelt, skal det etableres tiltak for å redusere risikoen (sannsynlighet og/eller konsekvens).

Uønsket operasjonell risiko søkes redusert med et effektivt system for internkontroll. Risikoer følges opp gjennom ledelsens risikogjennomgang med dokumentering av risikoer, tiltak og oppfølging av hendelser. Innenfor Storebrands kontrollfunksjoner er det også personer med ansvar for operasjonell risikokontroll. I tillegg kommer internrevisjonens uavhengige kontroll gjennom styrevedtatte revisjonsprosjekter.

For å håndtere alvorlige hendelser i forretningskritiske prosesser er det utarbeidet beredskapsplaner og gjenopprettingsplaner.

C.6 ANDRE VESENTLIGE RISIKOER

Risikokonsentrasjon

Det meste av risikoen for Storebrand Livsforsikring er knyttet til de garanterte pensjonsproduktene. Risikoene er ganske sammenfallende for Norge og Sverige. Aksje, eiendoms- og obligasjonsporteføljene er godt diversifisert slik at det er lav konsentrasjonsrisiko mot geografi, bransje eller enkelt-selskap. Markedsrisikoen vil likevel i stor grad være avhengig av globale forhold som påvirker investeringsporteføljene i alle virksomhetene. Forsikringsrisikoen vil kunne slå mer ulikt ut for de forskjellige selskapene, men spesielt levetidsrisikoen kan påvirkes av universelle utviklingstrekk.

Selskapenes investeringsstrategier setter rammer for konsentrasjonsrisiko i form av grenser for maksimal eksponering mot enkeltsselskaper og rating-klasser. Forsikringsrisikostراتيجien setter grenser for maksimal eksponering mot katastrofer (krav om gjenforsikring).

Klimarisiko

Storebrand er eksponert for klimarisiko, både forretningsmessig, for investeringene inkludert eiendom og for forsikringsforpliktelsene. Både fysiske klimaendringer og risiko fra overgang til lavutslipp kan påvirke. For Storebrand har overgangsrisiko størst betydning, spesielt på kort og mellomlang sikt.

Den største risikoen er fra investeringene. Gitt en rask overgang til lavutslipp, kan verdien av aksjer og obligasjoner i selskaper med store klimautslipp falle. Lavere avkastning kan påvirke resultatene fordi inntektene avhenger av investeringenes verdi. Også livsforsikringsforpliktelsen kan endres hvis finansmarkedene påvirkes av klimarisiko. Risikoen kan slå ut som kostnad for den garanterte pensjonsforpliktelsen, spesielt i scenarier hvor investeringsavkastningen blir lavere enn avkastningsgarantien. Storebrand har en klimastrategi som medfører at eksponeringen mot aksjer og obligasjoner i fossile selskaper er begrenset. Utslipp av klimagasser i forhold til omsetning for den samlede investeringsporteføljen er lavere enn det generelle markedet. Risikoen kan motvirkes noe av at Storebrand har investeringer i løsningselskaper som vil tjene på en rask overgang til lavutslipp. Men også disse selskapene har risiko for verdifall, spesielt hvis overgangen til lavutslipp går saktere enn forventet.

Også fysiske klimaendringer kan påvirke verdien av investeringene. Storebrand har en godt diversifisert portefølje av aksjer og obligasjoner, både geografisk, mot bransjer, og mot enkeltsselskaper. Det begrenser risikoen fra at noen deler av verden, noen bransjer og noen selskaper opplever store verdifall som en konsekvens av klimaendringer. Men klimaendringene kan også gi lavere økonomisk vekst og lavere investeringsavkastning for det brede markedet, spesielt på lang sikt.

For investeringer som prises i et aktivt marked, er Storebrands verdsettelse basert på at klimarisikoen er tatt hensyn til i markedets prising. Det er ikke identifisert at klimarisiko tilknyttet investeringer har hatt en vesentlig påvirkning på årsresultatet for 2023.

Storebrand har klimarisiko fra eiendomsinvesteringer. Det er overgangsrisiko fra at det kan bli høye kostnader for å tilpasse bygg for å få lavere klimautslipp. Det er også fysisk risiko, spesielt fra økt forekomst av ekstremnedbør og flom.

Verdsettelsen av eiendom er basert på informasjon som ikke er observerbar, nivå 3, ref. note 13 i årsberetningen. Klimarisiko kan påvirke verdsettelsen både gjennom beregnede kontantstrømmer og avkastningskrav for eiendommen. Kontantstrømmen kan for eksempel påvirkes fordi klimaendringer gir et oppgraderingsbehov eller fordi eierkostnadene påvirkes av byggets energieffektivitet. Eiendommens miljøstandard er en av faktorene som vurderes når avkastningskravet settes.

Forretningsmessig har Storebrand risiko fra at det kan bli lavere etterspørsel etter produktene våre hvis kunder blir negativt påvirket av klimarisiko. En rask overgang til lavutslipp kan ramme norsk økonomi generelt og oljesektoren spesielt.

I Norge er det vanligvis en sammenheng mellom arbeidsløshet og uførhet. Negative effekter for norsk økonomi av rask overgang til lavutslipp kan derfor gi flere uføretilfeller.

Forretningsrisiko

Vi deler forretningsrisiko i ekstern risiko og strategisk risiko. Ekstern risiko oppstår fra hendelser eller trusler som virksomheten ikke har innflytelse eller kontroll over. Dette kan for eksempel være endring i rammebetingelser, samfunnsforhold, cyberangrep, konjunktursvingninger, naturkatastrofer mv. Strategisk risiko er risiko virksomheten bevisst tar med mål om å oppnå gevinst. Eksempler på dette er investeringer i organisk vekst og fusjoner og oppkjøp. Selskapet kvantifiserer ikke forretningsrisiko. Risikoen beskrives i stedet kvalitativt og diskuteres i styret, som også vedtar tiltak for å begrense risikoen, hvis det er nødvendig.

Etterlevelsesrisiko

Risikoen for at virksomheten ikke etterlever krav eller forpliktelser som følger av eksternt og internt regelverk. Det skal være lav sannsynlighet for at Storebrand taper omdømme, mister store kunder eller får økonomiske sanksjoner som følge av operasjonelle hendelser. Risikomål og rammer for etterlevelsesrisiko følger samme rammeverk som for operasjonell risiko. Risiko skal måles som en kombinasjon av sannsynlighet og konsekvens. Risiko skal vurderes i dimensjonene tap av konsesjon, sanksjoner/bøter, pålegg om retting/ingen økonomisk sanksjon, ekstraordinære tiltak eller enkel feilretting.

Etterlevelsesfunksjonen vurderer og rapporterer på Storebrand livsforsikrings etterlevelsesrisiko til administrerende direktør og til styret gjennom halvårlige compliancerapporter.

Kunderisiko

Kunderisiko er risiko for at kundenes interesser ikke blir ivaretatt på beste måte i samsvar med foretakets etiske regler og gjeldende lovkrav, sett fra kundens perspektiv. Det skal være lav risiko for at våre produkter og tjenester ikke ivaretar kundenes interesse. Kunderisiko vurderes i rammeverket for operasjonell risiko, og inngår som underlag ved vurdering av omdømmerisiko.

Modellrisiko

Risiko for tap som en konsekvens av beslutninger basert på resultat av modeller som skyldes feil i modellutvikling, implementering eller bruk av modeller. En modell kan være en kvantitativ metode, et system eller tilnæringsmetode som benytter statistiske, finansielle eller matematiske teorier, teknikker og antakelser for å prosessere inndata til kvantitative estimater.

Det skal være lav sannsynlighet for at feil i modeller eller bruk av modeller skal gi vesentlige økonomiske tap eller skade Storebrands omdømme.

Fremvoksende risiko

Fremvoksende risiko er en ny risiko, eller en kjent risiko som endrer karakter eller påvirker på nye måter, som forventes å øke. Risikoen fra fremvoksende risiko skal være innenfor ordinære rammer for risikoområdet den hører til.

C.7 ANDRE OPPLYSNINGER

Informasjon om risikobildet finnes også i årsrapport 2023 for Storebrand Livsforsikring, spesielt notene 5-12.

D. Verdivurdering for solvensformål

D.1 EIENDELER

Det har ikke vært vesentlige endringer i verdsettelsesmetoder for eiendeler i 2023.

Oversikt over eiendeler i solvensbalansen

Samlede eiendeler i solvensbalansen er NOK 505,5 mrd. (398,7 mrd.). NOK 211,5 mrd. er finansielle eiendeler knyttet til garanterte kundeporteføljer eller selskapsporteføljen. Eiendeler for fondsforsikring utgjør NOK 208,8 mrd., mens øvrige eiendeler utgjør NOK 85,2 mrd.

TABELL 9 EIENDELER I SOLVENSBALANSEN

(NOK mill.)	31.12.2023	31.12.2022
Utsatt skattefordel	0	306
Finansielle eiendeler som ikke er fondsforsikring	211 491	203 829
<i>Datterselskap</i>	36 440	37 677
<i>Aksjer</i>	14 114	11 957
<i>Noterte</i>	14 038	11 811
<i>Unoterte</i>	76	146
<i>Obligasjoner</i>	142 603	140 335
<i>Stat- og statsgaranterte obligasjoner</i>	42 671	35 519
<i>Foretaksobligasjoner</i>	87 811	91 086
<i>Strukturerte obligasjoner</i>	12 121	13 730
<i>Fond</i>	16 130	10 695
<i>Derivater</i>	2 137	2 953
<i>Korttidsplasseringer</i>	67	211
Finansielle eiendeler for fondsforsikring	208 820	151 837
Utlån	20 212	20 298
Reassuranse	2	6
Cash	9 213	7 724
Andre eiendeler	55 802	14 694
Totale eiendeler	505 539	398 695

Gjennom 2023 er samlede eiendeler økt med NOK 106,8 mrd., herav økte eiendeler for fondsforsikring NOK 57 mrd.

Hovedprinsipper for verdsettelse av eiendeler

Eiendeler skal for Solvens II vurderes til virkelig verdi. Verdsettelsesprinsippene er i stor grad sammenfallende med prinsippene for verdsettelse til virkelig verdi for International Financial Reporting Standards (IFRS). Regnskapet for Storebrand Livsforsikring AS er avgitt i samsvar med norsk GAAP (NGAAP), som i hovedsak samsvarer med IFRS.

Storebrand Livsforsikring gjennomfører en omfattende prosess for å sikre en mest mulig markedsriktig verdifastsettelse av finansielle instrumenter. Dette er nærmere beskrevet i note 1. Selskapsinformasjon og regnskapsprinsipper og note 13. Verdsettelse av finansielle instrumenter og eiendommer i årsrapport 2023 for Storebrand Livsforsikring.

Forskjell i verddivurdering mellom Solvens II og finansregnskap

De vesentligste verdsettelsesforskjellene fra finansregnskapet er knyttet til immaterielle eiendeler, obligasjoner og utlån, datterselskaper og utsatt skatt.

TABELL 10 FORSKJELL MELLOM SOLVENS II OG FINANSREGNSKAPET (NGAAP)

(NOK mill.)	Solvens II	Finansregnskap	Forskjell
Immaterielle eiendeler		1 392	-1 392
Utsatt skatteposisjon	-243	1 101	-1 123
Datterselskap	36 440	35 271	1 169
Merverdi obligasjoner og lån til amortisert kost	-10 496		-10 496
Betingede forpliktelser	14 530		14 530
Reassuranse	2	175	-173
Totalt	40 233	37 940	2 293

Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler skal, i henhold til Solvens II-prinsippene, settes til null i solvensbalansen. Forskjellen gir NOK 1392 mill. lavere verdsettelse for solvensbalansen.

Utsatt skatt / skattefordel

Verdiendringer ved overgang fra NGAAP til Solvens II balanse påvirker også selskapets skatteposisjon. Det gjelder alle verdiendringer bortsett fra verdiendring av datterselskap. Dette medfører at Storebrand Livsforsikring går fra å ha en utsatt skattefordel under NGAAP på NOK 1 101 mill. til en utsatt skatteforpliktelse under Solvens II på NOK 243 mill.

Datterselskap

For Solvens II skal forsikringsdatterselskap som er underlagt Solvens II verdsettes til sin respektive solvenskapital. Dette gjelder Storebrand Holding AB (eier av SPP). For ikke-regulerte datterselskap er verdien av egenkapitalen fra finansregnskapet lagt til grunn som tilnærmet virkelig verdi (fratrukket goodwill og immaterielle eiendeler). I finansregnskapet innregnes alle datterselskap til kostpris. Se tabell 11.

TABELL 11 DATTERSELSKAP

(NOK mill.) Datterselskap	Solvens II		Finansregnskapet		Forskjell
	Verdivurderings-Prinsipp	Verdi	Verdivurderings-prinsipp	Verdi	
Storebrand Holding AB	Solvenskapital	14 179	Kostpris	13 024	1 154
Ikke-regulerte datterselskap ¹¹	Egenkapitalmetoden fratrukket eventuell goodwill og immaterielle eiendeler	22 261	Kostpris	22 247	14
Totalt datterselskap		36 440		35 271	1 169

De ikke-regulerte datterselskapene er i hovedsak selskaper som tilbyr pensjonstjenester. Samlet sett er datterselskap verdsatt NOK 1 169 mill. høyere i solvensbalansen.

¹¹ Storebrand Pensjonstjenester AS, Norsk Pensjonskontoregister og Norsk Pensjon AS, Storebrand Eiendom Trygg AS, Storebrand Eiendom Vekst AS, Storebrand Eiendom Utvikling AS, Storebrand Eiendom Invest AS

Obligasjoner og utlån

Finansielle eiendeler som i finansregnskapet verdsettes til amortisert kost, skal i solvensbalansen verdsettes til virkelig verdi. Dette gjelder obligasjoner til amortisert kost og obligasjoner klassifisert som utlån. Verdsettelse til virkelig verdi i solvensbalansen er NOK 10,5 mrd. lavere enn verdsettelsen basert på amortisert kost, ref. note 33 i årsrapport 2023 for Storebrand Livsforsikring.

Betingede forpliktelser

Andre forskjeller mellom verdsettelsen av eiendeler for Solvens II og finansregnskapet må ses i sammenheng med at det også blir endringer i forpliktelsen. Den vesentligste forskjellen er at Storebrand Livsforsikring har påtatt seg forpliktelser knyttet til ikke-innbetalt kapital, i hovedsak knyttet til private equity-fond og infrastruktur. I solvensbalansen skal dette føres som en forpliktelse, med en tilsvarende motpost på eiendelssiden. Dette øker eiendelssiden i solvensbalansen med NOK 14,5 mrd. i forhold til finansregnskapet, se tabell 13. Størrelsen på solvenskapitalen påvirkes ikke av denne vurderingsforskjellen.

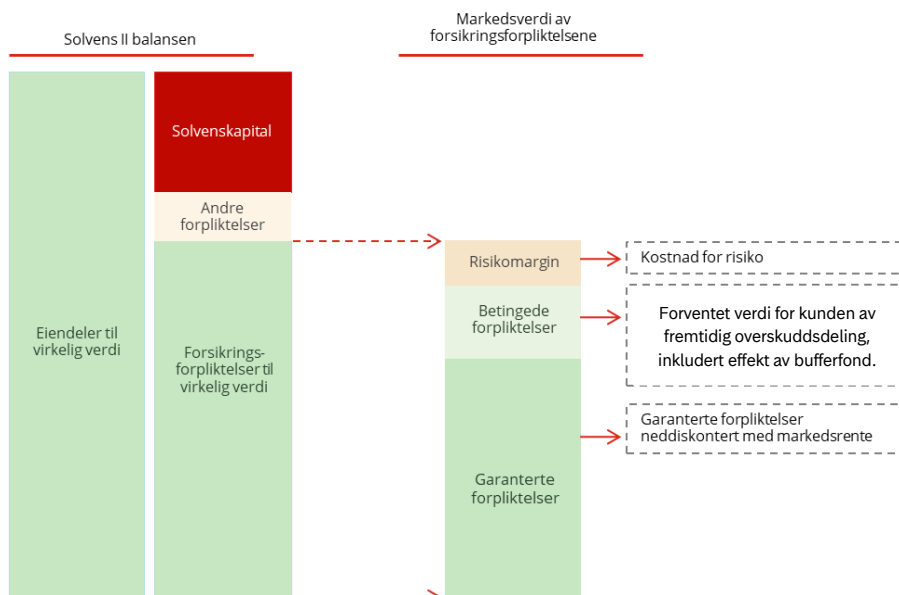
D.2 FORSIKRINGSTEKNISKE AVSETNINGER

I løpet av 2023 er forutsetninger oppdatert basert på ny historikk.

Under Solvens II skal forsikringsforpliktelsene (forsikringstekniske avsetninger) verdsettes til virkelig verdi (markedsverdi). I prinsippet skal forsikringsforpliktelsene verdsettes til det de ville blitt omsatt for i et fritt marked. Siden det ikke eksisterer noe aktivt annenhåndsmarked for kjøp og salg av forsikringsforpliktelser og dermed ingen observerbar markedspris, må virkelig verdi beregnes i en modell. Dette avviker fra verdsettelsen i finansregnskapet beskrevet i note 1 punkt 3 i Årsrapport 2023 for Storebrand Livsforsikring.

Verdsettelsen i solvensbalansen er basert på et beste estimat for netto kontantstrøm fra forsikringsselskap til kunde. Kontantstrømmen diskonteres med risikofri markedsrente. Beste estimat fordeles på en garantert forpliktelse og en betinget forpliktelse. Som følge av at det er usikkerhet, skal forpliktelsen inneholde en risikomargin i tillegg til beste estimat.

Prinsippet for oppsett av solvensbalansen og beregningen av forsikringsforpliktelsen er illustrert i figur 3.

FIGUR 3 ELEMENTER I SOLVENS II BALANSEN

Metodikk for å verdsette forsikringsforpliktelsen

Beste estimat

I modellen beregnes netto kontantstrøm fra forsikringsselskap til kunde. Alle inn- og utbetalinger estimeres, herunder framtidige premier som er en del av kontrakten, kostnader, inntrufne forsikringstilfeller, tilført avkastning, utbetalte pensjoner, flytting og konvertering til andre ordninger. For de garanterte porteføljene med overskuddsdeling modelleres usikkerheten ved hjelp av ESG-en som beskrevet nedenfor. Den sannsynlighetsveide kontantstrømmen neddiskonteres

med risikofri markedsrente for å finne beste estimat. For beregningen pr. 31.12.2023 har Storebrand Livsforsikring estimert kontantstrømmer for de neste 60 år og beregnet en restverdi i år 60.

Beste estimat for verdien av forsikringsforpliktelsen deles i garantert forpliktelse og betinget forpliktelse. Den betingede forpliktelsen er den delen av beste estimat som følger av framtidig overskuddsdeling, altså tilført avkastning til kunden utover det som er garantert. I kontantstrømmene er det tatt hensyn til forskjeller i overskuddsdeling mellom produktene og de forskjellige bufferelementer (bufferfond og risikoutjevningfond).

Risikomargin

Siden det er usikkerhet knyttet til beste estimat, blir det beregnet en risikomargin som dekker kostnaden for å holde risikokapital. Det er bare kapitalkrav som ikke kan avdekkes (hedges) som skal medregnes i risikomarginen. I praksis vil det si forsikringsrisiko, motpartisiko og operasjonell risiko fordi finansmarkedsrisikoen antas å kunne avdekkes.

Storebrand Livsforsikring har beregnet risikomarginen i henhold til metode 2 i Solvens II regelverket. Det benyttes produktspesifikke parametere for å framskrive det underliggende kapitalbehovet. De simulerte framtidige kapitalkravene diversifiseres og nåverdien av en kapitalkostnad på 6 prosent av disse kapitalkravene beregnes.

Tabell 12 viser verdien av forsikringsforpliktelser fordelt på beste estimat og risikomargin for Storebrand Livsforsikrings produktområder.

TABELL 12 FORSIKRINGSTEKNISKE FORPLIKTELSER

(NOK mill)	Beste estimat	Risikomargin	Forsikringstekniske forpliktelser 2023	Forsikringstekniske forpliktelser 2022
Ytelsespensjon	41 347	554	41 901	37 351
Fripoliser	133 967	1 690	135 656	137 883
Tradisjonell individual	8 334	138	8 471	9 414
Annen livsforsikring*	7 501	187	7 688	5 562
Sum tradisjonell livsforsikring	191 148	2 568	193 716	190 210
Privat Unit Link	42 075	839	42 915	33 950
Innskuddspensjon, inkludert pensjonskapitalbevis	157 284	1 946	159 230	113 677
Sum fondsforsikring	199 439	2 785	202 224	147 626
Gruppeliv (Helse lik liv)	1 859	28	1 887	1 570
Skade (Helse lik skade)**	761	14	776	737
Totalt	393 208	5 396	398 603	340 143

*Hybrid, ITP risiko og LKB sparing

**Yrkesskade, kritisk sykdom og ulykkesforsikring

Forsikringsforpliktelsene for Storebrand Livsforsikring utgjør NOK 398,6 mrd. (NOK 340,1 mrd.) fordelt på NOK 393,2 mrd. i beste estimat og NOK 5,4 mrd. i risikomargin. Dette er en økning på NOK 53,1 mrd. gjennom 2023. Garanterte produkter utgjør ca. 49 prosent, fondsforsikring ca. 51 prosent og øvrige produkter under 1 prosent av forpliktelsen.

Forskjell mellom Solvens II og finansregnskapet

Tabell 13 viser verdien av forsikringsforpliktelsene i finansregnskapet og under Solvens II.

TABELL 13 FORPLIKTELSER UNDER SOLVENS II OG I FINANSREGNSKAPET

(NOK mill.)	Solvens II	Finansregnskapet	Forskjell
Forsikringsforpliktelser	398 603	416 444	17 841
<i>Tradisjonell livsforsikring</i>	193 716	204 333	10 617
<i>Fondsforsikring</i>	202 224	209 317	7 093
<i>Gruppeliv (Helse lik liv)</i>	1 887	2 005	118
<i>Skade (Helse lik skade)</i>	776	788	13
Ansvarlig lån	10 712	10 610	-102

Betingede forpliktelser	14 530		-14 530
Totalt	423 845	427 054	3 209

Samlet sett er forsikringsforpliktelsen verdsatt til NOK 398,6 mrd. i solvensbalansen, som er NOK 17,8 mrd. lavere enn i finansregnskapet.

Verdsettelsen i solvensbalansen avviker fra finansregnskapet, blant annet av følgende grunner.

- Verdsettelsen i solvensbalansen er basert på risikofri markedsrente, mens verdsettelsen i finansregnskapet er basert på kontraktens beregningsrente.
- Verdsettelsen i solvensbalansen omfatter både garantert forpliktelse og betinget forpliktelse (framtidig overskuddsdeling). Verdsettelsen i finansregnskapet inkluderer bare den garanterte forpliktelsen (premiereserven).
- Verdsettelsen i solvensbalansen inkluderer markedsverdien av utstedt rentegaranti (opsjon).
- Verdsettelsen i solvensbalansen inkluderer kostnad for kapitalbinding i form av risikomargin.
- Forventet framtidig margin til Storebrand Livsforsikring reduserer forpliktelsen for solvensbalansen.

GRUNNLAG FOR BEREGNINGENE

Datagrunnlag

Datagrunnlaget hentes fra de ulike forsikringssystemene. For å redusere beregningstid og unngå å benytte unødvendig mye regnekraft, grupperes likeartede bestandsdata i såkalte modellpunkter.

Oversikt over de viktigste forutsetningene

Kontraktsgrense

Solvens II-regelverket fastsetter at framtidige premier skal inkluderes i beregning av forsikringsforpliktelsen dersom disse anses å være en del av en allerede inngått forpliktelse, dvs. at forsikringsselskapet er eksponert for risikoen knyttet til de framtidige premiene. Der premier er innenfor kontraktsgrensen, modelleres premieutviklingen basert på historisk premieinnbetalingsmønster.

Framtidige premier skal ikke inkluderes dersom Storebrand ensidig kan heve kontrakten eller kontrakten kan reprises for å reflektere dagens vurdering av risikoen. Basert på dette, er det meste av Storebrands framtidige premier utenfor kontraktsgrensen slik at de ikke medtas i modelleringen. Unntakene er:

- Premier fram til første årlige hovedforfall for risikoprodukter.
- Premier for tradisjonell, individuell pensjon der kunden har mulighet til å betale framtidige premier uten at Storebrand Livsforsikring kan reprise eller si opp kontrakten. Årlige premier synker raskt fordi porteføljen i hovedsak er lukket for nysalg og mange kontrakter når utbetalingsfasen.
- Premier som bedrifter betaler innenfor tjenestepensjonskontrakter for å dekke kostnader knyttet til allerede innbetalte reserver. Dette følger av at det i Norge er lovpålagt at bedriften skal dekke alle kostnader for tjenestepensjon, slik at det ikke er anledning til å finansiere kostnader fra reserven. For ytelseskontrakter inkluderes margin for pris på avkastningsgaranti, risiko og administrasjon. For innskuddspensjon inkluderes premie for forvaltning og administrasjon.

Inntekter

Generelt er modellering av inntekter basert på faktiske inntektsnivåer som samsvarer med inntektene i finansregnskapet. Inntektene framskrives basert på prisstrukturen og forventet utvikling for de ulike produktene, vanligvis som en andel av reserven eller pr. kontrakt med G-regulering.

Kostnader

Kostnadsmodelleringen er basert på faktiske kostnader pr. produktområde basert på kostnadsfordelingsmodellen som benyttes for finansregnskapet. Det skilles mellom bestandskostnader, anskaffelseskostnader og engangskostnader. Engangskostnader og størstedelen av anskaffelseskostnadene holdes utenfor modelleringen slik at kostnadsbildet blir konsistent med kontraktsgrensen. For produkter med framtidige premier innenfor kontraktsgrensen, inkluderes relevant del av anskaffelseskostnaden. Kostnader framskrives delvis med reserveutvikling og delvis som en stykk-kostnad pr. kontrakt. Stykk-kostnader inflasjonsjusteres.

Biometriske forutsetninger

Biometriske forutsetninger omfatter dødelighet, uførhet og reaktivering (uføre som blir arbeidsføre). Forutsetningene samsvarer med observert utvikling for bestanden. Forutsetningene vurderes årlig og oppdateres ved behov.

For dødelighet benyttes en dynamisk modell; det vil si at estimert dødelighet for en gitt alder synker for personer som er født i senere år.

Avgang og produktoverganger

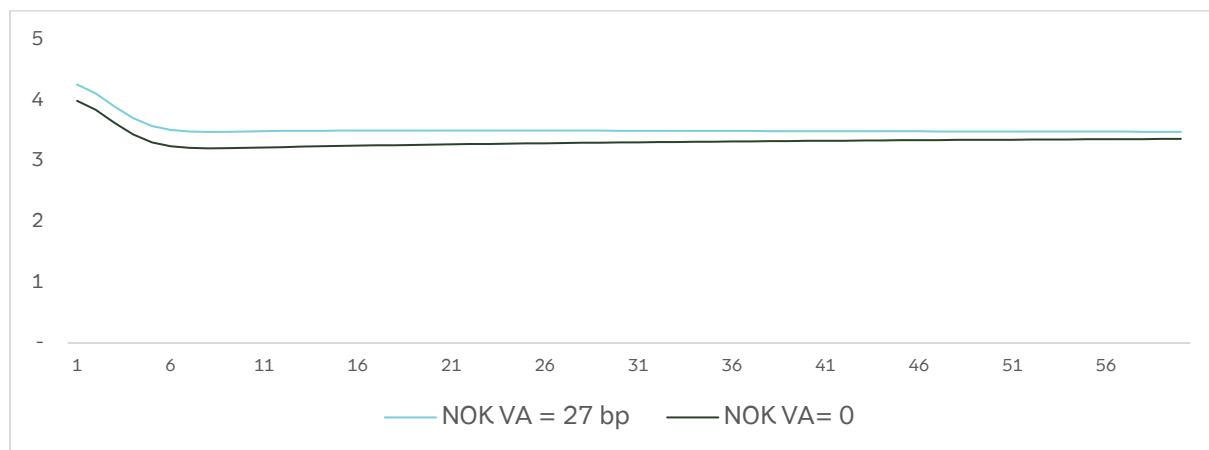
Forutsetninger settes pr. produkt og oppdateres årlig. Som hovedregel benyttes historiske observasjoner over de siste 3-5 år. Unntak fra hovedregelen om erfaringsbaserte forutsetninger gjøres dersom historien ikke vurderes som relevant for fremtiden, f.eks. som følge av endrede priser eller ny regulering. Dette gjelder spesielt utviklingen i markedet for ytelsespensjon og sannsynligheter for overgang fra garanterte fripoliser til fripoliser med investeringsvalg.

Skatt

Det er ikke tatt hensyn til skatt i modelleringen av kontantstrømmene. Endret verdsettelse av forpliktelsen vil imidlertid påvirke selskapets beregnede skatteposisjon.

Finansielle forutsetninger

Den risikofrie rentekurven benyttes både til å diskontere kontantstrømmene og som grunnlag for framtidig avkastning. Rentekurven publiseres av EIOPA. Storebrand anvender den risikofrie rentekurven inkludert volatilitetsjustering (VA). Pr 31.12.2023 var VA 27 basispunkter (5 basispunkter pr. 31.12.2022).

FIGUR 4 SPOTRENTER MED OG UTEN VA

Uten volatilitetsjustering øker verdien av forsikringsforpliktelsene med NOK 1,8 mrd. Effekt på solvenskapital og solvensmargin er beskrevet i kapittel E.2 Solvenskapitalkrav og minstekrav. Storebrand benytter ikke motsvarsjustering (matching adjustment) av rentekurven.

I Norge er det ikke et aktivt marked for real-obligasjoner og inflasjonsforutsetningen er satt til 50 prosent av den risikofrie renten. Lønnsvekst (G-regulering) er satt til inflasjon pluss 1,9 prosentpoeng.

Økonomisk scenario-generator (ESG)

For å kunne beregne tidsverdien av framtidige opsjoner og garantier, anvendes en Monte-Carlo simulering som bygger på 1000 risikonøytrale stokastiske scenarioer skapt i en økonomisk scenario-generator (ESG). Scenarioene skapes med utgangspunkt i den risikofrie rentekurven og tar hensyn til markedsprising av volatilitet for renter, aksjer, kreditt og eiendom. Investeringsallokeringen settes lik den faktiske på beregningstidspunktet og endres gjennom framskrivingen basert på Storebrands prinsipper for å tilpasse investeringene til risikobærende evne.

Handlingsregler

For å gi et så realistisk bilde som mulig, er det på enkelte områder nødvendig å gjennomføre handlingsregler (management actions) i beregningene. Handlingsreglene samsvarer med hvordan selskapet faktisk opptrer og er dokumentert.

Usikkerhet knyttet til verddivurdering av forsikringsforpliktelsen

Graden av usikkerhet i beregningene av forsikringsforpliktelsen drives av usikkerhet i de underliggende antagelsene. Det er størst usikkerhet hvis det ikke finnes relevant historikk eller markedsdata å basere forutsetningene på. Storebrand Livsforsikring vurderer at det er usikkerhet knyttet til blant annet følgende forutsetninger:

- *Rentekurven* er gitt av EIOPA, men basert på en del forutsetninger som er usikre, herunder metodikk for ekstrapolering, tidsperiode for å nå langsiktig rente (UFR), nivå på UFR og nivå på volatilitetsjustering (VA).
- *Overgang fra ytelsesordninger*. Raskere overgang fra aktive ytelsesordninger til fripoliser enn forutsatt i plan vil øke verdien av forsikringsforpliktelsen. Langsommere overgang vil redusere forpliktelsen.
- *Avgangsføretninger*. Høyere avgang enn forutsatt vil redusere forpliktelsen; lavere avgang vil øke forpliktelsen.
- *Inntekter fondsforsikring*. Lavere inntekter enn forutsatt i beregningene vil øke forpliktelsen. Effekten vil være mindre for solvensmarginen fordi kapitalkravene blir lavere.
- *Kostnader*, spesielt kostnadsfordeling mellom anskaffelses- og driftskostnader. Reduserte kostnader vil redusere forsikringsforpliktelsen, mens økte kostnader vil øke forsikringsforpliktelsen. Effekten vil motvirkes av endret kapitalkrav, spesielt for fondsforsikring.

Som en del av ORSA-prosessen gjennomføres sensitivitetsanalyser for verdien av solvenskapitalen og kapitalkravene for endrede forutsetninger bl.a. knyttet til renter, kundeatferd, inntekter og kostnader. Hensikten er blant annet å øke forståelsen rundt følsomheten i beregningene.

D.3 ANDRE FORPLIKTELSER

Det har ikke blitt gjort vesentlige endringer i regnskapsprinsipper eller vurderingsprinsipper for andre forpliktelser i løpet av 2023.

Andre forpliktelser enn forsikringsforpliktelser utgjør NOK 72,3 mrd. under Solvens II (NOK 28,6 mrd.). Verdsettelsen er i hovedsak den samme for Solvens II som for finansregnskapet, men noen forskjeller oppstår som følge av ulike prinsipper. De viktigste forskjellene er beskrevet nedenfor.

TABELL 14 ANDRE FORPLIKTELSER

(NOK mill.)	31.12.2023	31.12.2022
Betingede forpliktelser	14 530	10 982
Pensjonsforpliktelse egne ansatte		
Utsatt skatt	243	
Derivater	2 090	3 551
Utestående forpliktelser forsikringsoppgjør, reassurans og øvrige	44 726	4 449
Ansvarlige lån	10 712	9 661
Sum andre forpliktelser	72 300	28 643

Betingede forpliktelser

Storebrand Livsforsikring har påtatt seg forpliktelser knyttet til ikke-innbetalt kapital, i hovedsak knyttet til private equity- og infrastruktur fond. I Solvens II-balansen skal dette føres som en forpliktelse, med en tilsvarende motpost på eiendelssiden, ref. også avsnitt "Betingede forpliktelser" under "Forskjell i verdivurdering mellom Solvens II og finansregnskap" i kapittel D.1. Dette øker forpliktelsessiden i Solvens II-balansen med NOK 14,5 mrd. i forhold til finansregnskapet.

Utsatt skatt

Forskjellen i utsatt skatt er netto skatteeffekt av verdiendringen ved overgang til Solvens II med overgangsregel basert på en skattesats på 25 prosent. Se kapittel D.1 Eiendeler.

Derivater

Prinsipp for verdivurdering av derivater samsvarer med prinsippet i finansregnskapet, men det oppstår avvik fordi derivater i fondsforsikring føres netto under Solvens II, men bruttoføres under NGAAP.

Utestående forpliktelser

Prinsipp for verdivurdering av utestående forpliktelser knyttet til forsikringsoppgjør og reassurans samsvarer med prinsippet i finansregnskapet.

Ansvarlige lån

Ansvarlige lån vurderes til virkelig verdi under Solvens II, men verdsettes til amortisert kost i finansregnskapet. Det gir NOK 102 mill. høyere verdsettelse i solvensbalansen. Se også kapittel E.1 Ansvarlig Kapital.

D.4 ALTERNATIVE VERDSETTINGSMETODER

Storebrands vurderingsprinsipper for eiendeler som ikke kan verdsettes basert på noterte priser er beskrevet i note 13 i årsrapport 2023 for Storebrand Livsforsikring.

D.5 ANDRE OPPLYSNINGER

Beskrivelsen av verdivurdering for solvensformål anses dekket gjennom beskrivelsen i de foregående punktene.

E. Kapitalstyring

Storebrand tilpasser nivået på egenkapital og lån i konsernet fortløpende og planmessig. Nivået er tilpasset virksomhetens finansielle risiko og kapitalkrav. Vekst og sammensetning av forretningsområder er viktige drivere for kapitalbehovet. Kapitalstyringen skal sikre en effektiv kapitalstruktur og ivareta en hensiktsmessig balanse mellom interne mål og regulatoriske krav. Balansen skal danne et sunt fundament og understøtte konsernets vekststrategi samtidig som frigjort kapital tilbakebetales til eierne. Storebrand Livsforsikring har en målsetting om at solvensmargin skal være over 150 prosent.

Styret i Storebrand Livsforsikring behandler kapitalplan sammen med finansiell plan og ORSA for å sikre sammenheng mellom forretningsmessige mål, risiko og kapital. Finansiell plan og kapitalplan utarbeides med en treårs horisont.

Storebrand Livsforsikring har avsatt NOK 3 056 mill. i netto konsernbidrag til Storebrand ASA for 2023. Dette er fratrukket ansvarlig kapital pr. 31.12.2023 selv om den faktiske utbetalingen skjer i 2024.

E.1 ANSVARLIG KAPITAL

Storebrand Livsforsikring har NOK 40,5 mrd. i solvenskapital, en økning på NOK 3,1 mrd. fra 2022. Kapitalen deles inn i grupper avhengig av kvalitet og tilgjengelighet. Tabell 15 viser sammensetningen av solvenskapitalen og fordelingen i gruppe 1 (begrenset og ubegrenset), gruppe 2 og gruppe 3.

TABELL 15a SOLVENSKAPITAL PR. 31.12.2023

(NOK mil.)	Totalt	Gruppe 1 ubegrenset	Gruppe 1 Begrenset	Gruppe 2	Gruppe 3
Aksjekapital	3 540	3 540			
Overkurs	9 711	9 711			
Avstemmingsreserve	17 262	17 262			
Ansvarlige lån	9 847		1 912	7 935	
Utsatt skattefordel	0				
Risikoutjevningfondet	1 067			1 067	
Ikke tellende tier 2/3 kapital	-904			-904	
Total solvenskapital	40 523	30 513	1 912	9 002	
Total minstekapital	33 806	30 513	1 912	1 380	

TABELL 15b SOLVENSKAPITAL PR. 31.12.2022

(NOK mil.)	Totalt	Gruppe 1 ubegrenset	Gruppe 1 Begrenset	Gruppe 2	Gruppe 3
Aksjekapital	3 540	3 540			
Overkurs	9 711	9 711			
Avstemmingsreserve	13 658	13 658			
Ansvarlige lån	9 661		1 894	7 766	
Utsatt skattefordel	306				306
Risikoutjevningfondet	809			809	
Ikke tellende tier 3 kapital	-231				-231
Total solvenskapital	37 454	26 909	1 894	8 576	75
Total minstekapital	30 121	26 909	1 894	1 317	

Gruppe 1 kapital representerer kapital av beste kvalitet med hensyn til tapsbærende evne og skal være tilgjengelig for å dekke ethvert tap til enhver tid. Denne består av innskutt egenkapital og avstemmingsreserve. I tillegg kan evigvarende ansvarlige lån (fondsobligasjoner) inngå med opptil 20 prosent av gruppe 1 kapital. Storebrand Livsforsikring har NOK 32,4 mrd. i gruppe 1 kapital, dette utgjør 80 prosent av total solvenskapital. Av dette er NOK 30,5 mrd. ubegrenset.

Øvrige ansvarlige lån (tidsbegrenset) og risikoutjevningfond er gruppe 2 kapital. Utsatt skattefordel er gruppe 3 kapital. Gruppe 3 kapital kan dekke inntil 15 prosent av solvenskapitalkravet og gruppe 2 og gruppe 3 kapital samlet kan dekke inntil 50 prosent av solvenskapitalkravet. Storebrand Livsforsikring har NOK 9 mrd. gruppe 2 kapital (20 prosent av total solvenskapital) og NOK 0 mill. i gruppe 3 kapital. Gruppe 2 og gruppe 3 kapital dekker samlet 55 prosent av solvenskapitalkravet som medfører ikke tellende tier 2 kapital på NOK 904 mill.

Storebrand Livsforsikring har en minstekapital på NOK 33,8 mrd. Av dette utgjør NOK 32,4 mrd. gruppe 1 kapital, tilsvarende 96 prosent av total minstekapital. Gruppe 2 kapital kan dekke inntil 20 prosent av minstekapitalkravet og er derfor begrenset til NOK 1,4 mrd.

Forventet margin fra framtidige premier

Verdien av forventet margin fra framtidige premier (EPIFP¹²) utgjør NOK 3,3 mrd. Dette er en del av avstemmingsreserven og teller som gruppe 1 kapital. Det er bare margin fra framtidige premier som ligger innenfor kontraktsgrensen som er inkludert. Dette er nærmere beskrevet i avsnittet om kontraktsgrense i kapittel D.2 Forsikringstekniske avsetninger.

Ansvarlig lånekapital

Den ansvarlige lånekapitalen utgjør NOK 10,7 mrd. I fjerde kvartal ble det tatt opp NOK 1 mrd. i nye ansvarlige lån av gruppe 1 kvalitet. Dette er en refinansiering av NOK lån som kommer til førtidig innfrielse i slutten av mars 2024. Lånet som kommer til førtidig innfrielse i mars er tatt ut av solvensberegningen på årsskiftet, og det er sendt call varsel på dette

TABELL 16 ANSVARLIG LÅNEKAPITAL

Nominell verdi mill.)	Valuta	Solvens II	Finansregnskapet	Tilbakekjøpsrett	Omfattet av overgangsregel
-1 000	SEK	-1 010	-1 004	2024	Nei
-900	SEK	-907	-907	2025	Nei
-500	NOK	-501	-500	2025	Nei
-1 100	NOK	0	-864	2024	Ja
-300	EUR	-2 782	-2 805	2031	Nei
-900	SEK	-910	-891	2026	Nei
-650	NOK	-653	-656	2027	Nei

¹² Expected profit in future premiums

-750	NOK	-763	-756	2027	Nei
-1 250	NOK	-1 260	-1 307	2027	Nei
-300	NOK	-302	-303	2028	Nei
-400	SEK	-406	-406	2028	Nei
-300	NOK	-316	-313	2028	Nei

Alle lån er tatt opp av Storebrand Livsforsikring AS. Ni av lånene har flytende rente, mens tre er fastrentelån som er rentebyttest til flytende rente. Dette betyr at rentekostnaden til Storebrand Livsforsikring påvirkes av nivået på den flytende pengemarkedsrenten. Storebrand Livsforsikring har ett lån i euro, sju i norske kroner og fire i svenske kroner. Euro-lånet er sikret mot norske kroner fram til første førtidige innfrielsesrett. Lånene i svenske kroner er ikke valutasikret, men fungerer som delvis valutasikring for eiendelen Storebrand Holding AB.

For samtlige lån vil rentebetaling opphøre ved brudd på solvenskapitalkravet (SCR).

Forskjell mellom Solvens II og finansregnskapet

TABELL 17 SOLVENSKAPITAL VS ANSVARLIG KAPITAL I FINANSREGNSKAPET

(NOK mill.)	Solvens II	Finansregnskapet
Innskutt egenkapital	13 251	13 251
Opptjent egenkapital ekskl. utsatt skattefordel		10 582
Risikoutjevningfond	1 067	1 067
Utsatt skattefordel	0	1 300
Avstemmingsreserve før overgangsregel og før utbytte	20 318	
Netto eiendeler	34 636	26 200
Ansvarlige lån ekskludert OIF-renter	9 847	10 610
Forventet utbetalt utbytte/konsernbidrag etter skatt	-3 056	
Ikke tellende tier 2 kapital	-904	
Total solvenskapital/ansvarlig kapital	40 523	36 809

Hovedforskjellen mellom Solvens II og finansregnskapet er at opptjent overskudd som inngår som egenkapital i finansregnskapet, erstattes av avstemmingsreserven i solvensbalansen. Også avstemmingsreserven inneholder opptjent overskudd, men basert på verdsettelsen av eiendeler og forpliktelser i solvensbalansen. Avstemmingsreserven vil også inkludere nåverdien av framtidige overskudd. Verdien av framtidig overskudd medregnes implisitt som en konsekvens av verdivurderingen av forsikringsforpliktelsen.

Tabell 18 viser overgangen fra netto eiendeler i finansregnskapet til netto eiendeler under Solvens II. Forskjellene gir totalt NOK 8,4 mrd. høyere verdi av netto eiendeler i solvensbalansen. Den største positive forskjellen er at forsikringsforpliktelsen er verdsatt NOK 17,7 mrd. lavere for solvens. Dette motvirkes av at obligasjoner og lån er verdsatt NOK 10,5 mrd. lavere og at immaterielle eiendeler NOK 1,4 mrd. settes til null for solvens. Skattefordelen reduseres med NOK 1,3 mrd. som følge av de andre verdiendringene. Netto eiendeler reduseres med forventet utbytte/konsernbidrag i finansregnskapet før skatt. I solvensbalansen er forventet utbytte/konsernbidrag etter skatt inkludert i netto eiendeler, men trekkes ut ved beregning av solvenskapitalen.

TABELL 18 OVERGANG FRA NETTO EIENDELER I FINANSREGNSKAPET TIL NETTO EIENDELER SOLVENS II

(NOK mill.)	
Datterselskap	1 169
Immaterielle eiendeler	-1 392
Merverdi obligasjoner og lån til amortisert kost	-10 496
Forsikringsforpliktelse	17 668
Ansvarlige lån	-102
Netto endring i utsatt skatt ¹³	-1 344
Behandling av forventet utbetalt utbytte/konsernbidrag før skatt	2 934
Total endring	8 436

E.2 SOLVENSKAPITALKRAV OG MINSTEKAPITALKRAV

Det skal beregnes både et solvenskapitalkrav og et minstekapitalkrav. Solvenskapitalkravet skal være dekket i normalsituasjonen, mens minstekapitalkravet er et absolutt krav som alltid må være dekket. Solvenskapitalkravet avhenger av risikoen, mens minstekapitalkravet ikke er risikosensitivt.

Solvenskapitalkrav

Solvenskapitalkravet for Storebrand Livsforsikring er beregnet etter standardmetoden i henhold til Solvens II-forskriften § 8, uten bruk av forenklinger eller selskapsspesifikke parameter. Solvenskapitalkravet skal beregnes som tap av solvenskapital (Value at Risk) som er 0,5 prosent sannsynlig over ett år. Det er kapitalkrav for markedsrisiko, forsikringsrisiko, motpartsrisiko og operasjonell risiko.

Metodikken innebærer at det for hvert enkeltstress beregnes en ny solvensbalanse basert på de samme prinsipper og metoder som beskrevet i D.2 Forsikringstekniske avsetninger. Differansen i solvenskapital før og etter stress gir kapitalkravet. Kapitalkravet for de ulike stressene aggregeres til totalt kapitalkrav basert på gitte korrelasjonsmatriser.

Kapitalkravet (netto) er Storebrand Livsforsikrings risiko etter risikodeling med kunder og risikodempende effekt av skatt. Risikodeling med kunder oppstår i garantert pensjon når stresset fører til nedgang i kundebuffer eller reduksjon i framtidig oppregulering av pensjon. Brutto kapitalkrav inkluderer den delen av risikoen som bæres av kunder. Redusert skatt som følge av lavere resultater etter stress reduserer også risikoen. En forutsetning for å regne inn en utsatt skattefordel er at det forventes minst tilsvarende store overskudd i framtiden.

TABELL 19 KAPITALKRAV

(NOK mill.)	31.12.2023		31.12.2022	
	Netto	Brutto	Netto	Brutto
Finansmarkedsrisiko	15 206	26 041	18 219	25 037
Motpartsrisiko	961	2 469	997	2 158
Livsforsikringsrisiko	8 039	14 271	5 882	10 542
Annen forsikringsrisiko ¹⁴	795	795	672	672
Diversifisering	1 037		-4 746	
Operasjonell risiko	-4 318		1 003	
Tapsabsorberende skatteeffekt	-5 525		-4 725	
Totalt kapitalkrav	16 195		17 301	

¹³ 25 % av skattemessige endringer, det vil si verdiendringer i solvensbalansen unntatt for datterselskap. Skatteeffekt av mottatt konsernbidrag er inkludert i linjen nedenfor

¹⁴ Helseforsikring lik skadeforsikring og helseforsikring lik livsforsikring

Storebrand Livsforsikring har et samlet solvenskapitalkrav på NOK 16,2 mrd. (NOK 17,3 mrd.). Finansmarkedsrisiko bidrar med NOK 15,2 mrd. som utgjør 61 prosent av kapitalkravet før diversifisering og tapsabsorberende skatteeffekt. Livsforsikringsrisiko bidrar med NOK 8 mrd. som utgjør 32 prosent av kapitalkravet.

Minstekapitalkrav

Minstekapitalkravet er beregnet i henhold til Solvens II-forskriften § 22 som en lineær funksjon av tekniske avsetninger, tegnede premier, udekket risiko, utsatt skatt og administrative kostnader (med forskjellig funksjon for livsforsikring og skadeforsikring) med et gulv på 25 prosent og et tak på 45 prosent av solvenskapitalkravet. Storebrand Livsforsikring er et livsforsikringselskap med skadeforsikringsforpliktelser i konsesjonsklassene 1 og 2, jf. forskrift 18. september 1995 nr. 797. Minstekapitalkravet fremkommer derfor som summen av kravet fra skadevirksomheten og kravet fra livvirksomheten.

TABELL 20 MINSTEKAPITALKRAV

(NOK mill.)	31.12.2023	31.12.2022
Lineært minstekrav skadeforsikring	123	112
Lineært minstekrav livsforsikring	6 779	6 473
Totalt lineært minstekrav	6 902	6 585
Minstekrav tak	7 288	7 785
Minstekrav gulv	4 049	4 325
Kombinert minstekrav	6 902	6 585
Absolutt gulv for minstekravet	65	69
Totalt minstekrav	6 902	6 585

Pr 31.12.2023 var minstekravet NOK 6,9 mrd. (NOK 6,6 mrd.).

Solvensmargin og minstekapitalmargin

Når solvenskapitalen på NOK 40,5 mrd. settes i forhold til solvenskapitalkravet på NOK 16,2 mrd. får Storebrand Livsforsikring en solvensmargin på 250 prosent.

Når minstekapitalen på NOK 33,8 mrd. settes i forhold til minstekapitalkravet på NOK 6,9 mrd. får Storebrand Livsforsikring en minstemargin på 490 prosent.

TABELL 21 SOLVENSMARGIN

(NOK mill.)	31.12.2023	31.12.2022
Solvenskapital	40 523	37 454
Minstekapital	33 806	30 121
Solvenskapitalkrav	16 195	17 301
Minstekrav	6 902	6 585
Solvensmargin	250 %	216.5 %
Minstemargin	490 %	457.4 %

Solvensmargin og minstekapitalmargin uten volatilitetsjustering

Solvensmargin uten volatilitetsjustering (VA) er 227 %. Solvenskapitalen reduseres med NOK 1,6 mrd. og kapitalkravet øker med NOK 1,0 mrd. Se tabell 22 for detaljer.

TABELL 22 SOLVENSPOSISJON MED OG UTEN VA

	Med volatilitetsjustering	Uten volatilitetsjustering
Solvenskapital	40 523	38 971
Solvenskapitalkrav	16 195	17 162
Solvensmargin	250 %	227 %

Minstemargin uten VA er 437 prosent.

E.3 BRUK AV DURASJONSMETODEN FOR AKSJERISIKO VED BEREKNING AV SOLVENSKAPITALKRAVET

Ikke aktuelt fordi Storebrand Livsforsikring ikke bruker durasjonsmetoden for beregning av solvenskapitalkravet for aksjerisiko.

E.4 FORSKJELLEN MELLOM STANDARDFORMELEN OG BENYTTETE INTERNE MODELLER

Ikke aktuelt fordi Storebrand Livsforsikring benytter standardformelen for beregning av solvenskapitalkravet.

E.5 MANGLENDE OPPFYLLELSE AV MINSTEKAPITALKRAVET ELLER SOLVENSKAPITALKRAVET

Ikke aktuelt fordi Storebrand Livsforsikring oppfyller både minstekapitalkravet og solvenskapitalkravet.

E.6 ANDRE OPPLYSNINGER

Kapitalstyringen er også beskrevet i årsrapport 2023 for Storebrand Livsforsikring, spesielt note 46 Solvens II.

Vedlegg 1 – Obligatoriske tabeller Storebrand Livsforsikring AS

S.02.01.02 – Balansen, eiendeler

(NOK mill)		C0010
Goodwill	R0010	
Periodiserte anskaffelsesutgifter	R0020	
Immaterielle eiendeler	R0030	
Eiendeler ved skatt (utsatt skattefordel)	R0040	
Overfinansiering av ytelsesbaserte pensjonsordninger (ytelser til ansatte)	R0050	
Eiendom, anlegg og utstyr til eget bruk	R0060	14
Investeringer (ekskl, eiendeler knyttet til kontrakter med investeringsvalg)	R0070	211 491
Eiendom (annet enn til eget bruk)	R0080	
Investeringer i tilknyttede foretak, herunder deltakerinteresser	R0090	36 440
Aksjer mv,	R0100	14 114
<i>Aksjer - børsnoterte</i>	R0110	14 038
<i>Aksjer - ikke børsnoterte</i>	R0120	76
Obligasjoner	R0130	142 603
<i>Statsobligasjoner mv,</i>	R0140	42 671
<i>Foretaksobligasjoner mv,</i>	R0150	87 811
<i>Strukturerte verdipapirer</i>	R0160	12 121
<i>Sikrede verdipapirer</i>	R0170	
Verdipapirfond mv,	R0180	16 130
Derivater	R0190	2 137
Innskudd annet enn kontantekvivalenter	R0200	67
Andre investeringer	R0210	
Eiendeler knyttet til kontrakter med investeringsvalg	R0220	208 820
Utlån	R0230	20 212
<i>Utlån med sikkerhet i forsikringskontrakter</i>	R0240	0
<i>Utlån til enkeltpersoner</i>	R0250	16 675
<i>Øvrige utlån</i>	R0260	3 537
Gjenforsikringsandel av forsikringstekniske bruttoavsetninger:	R0270	2
Skadeforsikring og helseforsikring håndtert som skadeforsikring	R0280	2
<i>Skadeforsikring ekskl, helseforsikring håndtert som skadeforsikring</i>	R0290	
<i>Helseforsikring håndtert som skadeforsikring</i>	R0300	2
Livsforsikring og helseforsikring håndtert som livsforsikring, ekskl, kontrakter med investeringsvalg	R0310	
<i>Helseforsikring håndtert som livsforsikring</i>	R0320	
<i>Livsforsikring ekskl, helseforsikring håndtert som livsforsikring og kontrakter med inv,valg</i>	R0330	

Livsforsikring med investeringsvalg	R0340	
Gjenforsikringsdepoter	R0350	
Fordringer i forbindelse med direkte forsikring, herunder forsikringsformidlere	R0360	831
Fordringer i forbindelse med gjenforsikring	R0370	5
Ikke forsikringsrelaterte fordringer	R0380	40 418
Egne aksjer (holdt direkte)	R0390	
Forfalte beløp relatert til elementer i ansvarlig kapital som er innkalt, men ikke innbetalt	R0400	
Kotanter og kontantekvivalenter	R0410	9 213
Øvrige eiendeler	R0420	14 533
Sum eiendeler	R0500	505 539

S.02.01.02 – Balansen - forpliktelser

(NOK mill.)		C0010
Forsikringstekniske avsetninger - skadeforsikring	R0510	776
Forsikringstekniske avsetninger - skadeforsikring (ekskl, helseforsikring håndtert som skadeforsikring)	R0520	
<i>Forsikringstekniske avsetninger beregnet under ett</i>	R0530	
<i>Beste estimate</i>	R0540	
<i>Risikomargin</i>	R0550	
Forsikringstekniske avsetninger - helseforsikring (håndtert som skadeforsikring)	R0560	776
<i>Forsikringstekniske avsetninger beregnet under ett</i>	R0570	
<i>Beste estimate</i>	R0580	761
<i>Risikomargin</i>	R0590	14
Forsikringstekniske avsetninger - livsforsikring (ekskl, kontrakter med investeringsvalg)	R0600	195 603
Forsikringstekniske avsetninger - helseforsikring håndtert som livsforsikring	R0610	1 887
<i>Forsikringstekniske avsetninger beregnet under ett</i>	R0620	
<i>Beste estimate</i>	R0630	1 859
<i>Risikomargin</i>	R0640	28
Forsikringstekniske avsetninger - livsforsikring (ekskl, helseforsikring håndtert som livsforsikring og kontrakter med investeringsvalg)	R0650	193 716
<i>Forsikringstekniske avsetninger beregnet under ett</i>	R0660	
<i>Beste estimate</i>	R0670	191 148
<i>Risikomargin</i>	R0680	2 568
Forsikringstekniske avsetninger - kontrakter med investeringsvalg	R0690	202 224
Forsikringstekniske avsetninger beregnet under ett	R0700	
Beste estimate	R0710	199 439
Risikomargin	R0720	2 785
Andre forsikringstekniske avsetninger	R0730	
Betingede forpliktelser	R0740	14 530
Avsetninger, andre enn forsikringstekniske avsetninger	R0750	
Pensjonsforpliktelser	R0760	
Premiedepot fra gjenforsikringsforetak	R0770	
Forpliktelser ved utsatt skatt	R0780	243
Derivater	R0790	2 090
Gjeld til kredittinstitusjoner	R0800	
Finansielle forpliktelser, annet enn gjeld til kredittinstitusjoner	R0810	
Forpliktelser i forbindelse med direkte forsikring, herunder forsikringsformidlere	R0820	905
Forpliktelser i forbindelse med gjenforsikring	R0830	
Betalingsforpliktelser (til leverandører, ikke forsikring)	R0840	43 821
Fondsobligasjonskapital og ansvarlig lånekapital	R0850	10 712
Fondsobligasjonskapital og ansvarlig lånekapital som ikke inngår i basiskapitalen	R0860	864
<i>Fondsobligasjonskapital og ansvarlig lånekapital som inngår i basiskapitalen</i>	R0870	9 847
<i>Øvrige forpliktelser</i>	R0880	
Sum forpliktelser	R0900	470 903
Sum eiendeler fratrukket sum forpliktelser	R1000	34 636

S.05.01.02 - Premier, erstatninger og kostnader pr. forsikringsbransje – Skadeforsikring (direkte forsikring, mottatt proporsjonal gjenforsikring og mottatt ikke-proporsjonal gjenforsikring) (kun for relevante bransjer for Storebrand Livsforsikring)

Skadeforsikringsforpliktelser - Direkte forsikring og mottatt proporsjonal gjenforsikring

(NOK mill.)		Forsikring mot inntektstap	Yrkesskadeforsikring	Sum
		C0070	C0080	C0200
Forfalte premier				
Brutto - direkte forsikring	R0110	347	98	446
Brutto - mottatt proporsjonal gjenforsikring	R0120			
Brutto - mottatt ikke-proporsjonal gjenforsikring	R0130			
Gjenforsikringsandel	R0140	5	2	7
For egen regning (netto)	R0200	342	96	439
Opptjente premier				
Brutto - direkte forsikring	R0210	347	98	446
Brutto - mottatt proporsjonal gjenforsikring	R0220			
Brutto - mottatt ikke-proporsjonal gjenforsikring	R0230			
Gjenforsikringsandel	R0240	5	2	7
For egen regning (netto)	R0300	342	96	439
Erstatningskostnader				
Brutto - direkte forsikring	R0310	147	145	293
Brutto - mottatt proporsjonal gjenforsikring	R0320			
Brutto - mottatt ikke-proporsjonal gjenforsikring	R0330			
Gjenforsikringsandel	R0340	2	4	6
For egen regning (netto)	R0400	145	141	286
Endring i andre forsikringstekniske avsetninger				
Brutto - direkte forsikring	R0410			
Brutto - mottatt proporsjonal gjenforsikring	R0420			
Brutto - mottatt ikke-proporsjonal gjenforsikring	R0430			
Gjenforsikringsandel	R0440			
For egen regning (netto)	R0500			
Forsikringsrelaterte driftskostnader mv,	R0550	95	19	114
Andre kostnader	R1200			
Sum kostnader	R1300			114

S.05.01.02 - Premier, erstatninger og kostnader pr. forsikringsbransje- livsforsikring (kun for relevante bransjer for Storebrand Livsforsikring)

(NOK mill.)	Livsforsikringsforpliktelser					Sum
	Helseforsikring C0210	Forsikring med overskuddsdeling C0220	Forsikring med investeringsvalg C0230	Øvrig livsforsikring C0240	C0300	
Forfalte premier						
Brutto - direkte forsikring	R1410	865	4 517	16 384	2 483	24 250
Gjenforsikringsandel	R1420	4	4	0	12	20
For egen regning (netto)	R1500	861	4 513	16 384	2 472	24 230
Opptjente premier						
Brutto - direkte forsikring	R1510	865	4 517	16 384	2 483	24 250
Gjenforsikringsandel	R1520	4	4	0	12	20
For egen regning (netto)	R1600	861	4 513	16 384	2 472	24 230
Erstatningskostnader						
Brutto - direkte forsikring	R1610	1 015	9 746	2 950	935	14 646
Gjenforsikringsandel	R1620	0	-3	0	-1	-4
For egen regning (netto)	R1700	1 015	9 749	2 950	936	14 650
Endring i andre forsikringstekniske avsetninger						
Brutto - direkte forsikring	R1710					
Gjenforsikringsandel	R1720					
For egen regning (netto)	R1800					
Forsikringsrelaterte driftskostnader mv,	R1900	99	697	594	297	1 687
Andre kostnader	R2500					-664
Sum kostnader	R2600					1 023

S.12.01.02 - Forsikringstekniske avsetninger - livsforsikring og helseforsikring håndtert som livsforsikring, side 1
(NOK mill.)

		Forsikring med investeringsvalg						Sum (livsforsikring unntatt helseforsikring, herunder forsikring med investeringsvalg)	
		Forsikring med overskuddsdeling		Kontrakter uten opsjoner og garantier	Kontrakter med opsjoner eller garantier	Øvrig livsforsikring			
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0150
Forsikringstekniske avsetninger beregnet under ett	R0010								
Sum beløp som kan innkreves fra gjenforsikring og SPV-er justert for forventet tap som følge av mislighold hos motparter (relatert til forsikringstekniske avsetninger beregnet under ett)	R0020								
Forsikringstekniske avsetninger beregnet som en sum av beste estimat og risikomargin									
Beste estimate									
Brutto beste estimate	R0030	178 518		199 332	108		10 539	2 091	390 587
Sum beløp som kan innkreves fra gjenforsikring og SPV-er justert for forventet tap som følge av mislighold hos motparter	R0080								
Sum beste estimat fratrukket beløp som kan innkreves fra gjenforsikring og SPV-er	R0090	178 518		199 332	108		10 539	2 091	390 587
Risikomargin	R0100	2 285	2 785			283			5 353
Fradrag i forsikringstekniske avsetninger som følge av overgangsbestemmelsen									
Fradrag i forsikringstekniske avsetninger beregnet under ett	R0110								
Fradrag i beste estimate	R0120								
Fradrag i risikomargin	R0130								
Sum forsikringstekniske avsetninger	R0200	180 803	202 224			12 913			395 941

S.12.01.02 - Forsikringstekniske avsetninger - livsforsikring og helseforsikring håndtert som livsforsikring, side 2

(NOK mill.)	Helseforsikring			Annuiteter fra skadeforsikring vedrørende helseforsikringsforpliktelser	Sum (helseforsikring håndtert som livsforsikring)	
		Kontrakter uten opsjoner og garantier	Kontrakter med opsjoner eller garantier			
		C0160	C0170	C0180	C0190	C0210
Forsikringstekniske avsetninger beregnet under ett	R0210					
Sum beløp som kan innkreves fra gjenforsikring og SPV-er justert for forventet tap som følge av mislighold hos motparter (relatert til forsikringstekniske avsetninger beregnet under ett)	R0220					
Forsikringstekniske avsetninger beregnet som en sum av beste estimat og risikomargin						
Beste estimat						
Brutto beste estimat	R0030		1 859			1 859
Sum beløp som kan innkreves fra gjenforsikring og SPV-er justert for forventet tap som følge av mislighold hos motparter	R0080					
Sum beste estimat fratrukket beløp som kan innkreves fra gjenforsikring og SPV-er	R0090		1 859			1 859
Risikomargin	R0100	28				28
Fradrag i forsikringstekniske avsetninger som følge av overgangsbestemmelsen						
Fradrag i forsikringstekniske avsetninger beregnet under ett	R0110					
Fradrag i beste estimat	R0120					
Fradrag i risikomargin	R0130					
Sum forsikringstekniske avsetninger	R0200	1 887				1 887

S.17.01.02 - Forsikringstekniske avsetninger - skadeforsikring (kun for relevante bransjer for Storebrand Livsforsikring)

(NOK mill.)

		Direkte forsikring og mottatt proporsjonal gjenforsikring		Sum skadeforsikrings- forpliktelser
		Forsikring mot inntektstap	Yrkesskade- forsikring	
		C0080	C0090	C0180
Forsikringstekniske avsetninger beregnet under ett	<i>R0010</i>			
Sum beløp som kan innkreves fra gjenforsikringsavtaler og SPV-er justert for forventet tap som følge av mislighold hos motparter (relatert til forsikringstekniske avsetninger beregnet under ett)	<i>R0050</i>			
Forsikringstekniske avsetninger beregnet som en sum av beste estimat og risikomargin				
Beste estimate				
Premieavsetning				
Brutto - i alt	<i>R0060</i>	51	9	60
Sum beløp som kan innkreves fra gjenforsikring og SPV-er justert for forventet tap (mislighold hos motparter)	<i>R0140</i>			
Netto beste estimat for premieavsetning	<i>R0150</i>	51	9	60
Erstatningsavsetning				
Brutto - i alt	<i>R0160</i>	186	515	701
Sum beløp som kan innkreves fra gjenforsikring og SPV-er justert for forventet tap (mislighold hos motparter)	<i>R0240</i>	-	2	2
Netto beste estimat for erstatningsavsetning	<i>R0250</i>	186	514	700
Sum beste estimat - brutto	<i>R0260</i>	237	524	761
Sum beste estimat - netto	<i>R0270</i>	237	522	760
Risikomargin	<i>R0280</i>	5	9	14
Fradrag i forsikringstekniske avsetninger som følge av overgangsbestemmelsen				
Fradrag i forsikringstekniske avsetninger beregnet under ett	<i>R0290</i>			
Fradrag i beste estimat	<i>R0300</i>			
Fradrag i risikomargin	<i>R0310</i>			
Sum forsikringstekniske avsetninger				
Sum forsikringstekniske avsetninger	<i>R0320</i>	243	533	776
Sum beløp som kan innkreves fra gjenforsikring og SPV-er justert for forventet tap (mislighold hos motparter)	<i>R0330</i>	-	2	2
Sum forsikringstekniske avsetninger fratrukket beløp som kan innkreves fra gjenforsikring og SPV-er	<i>R0340</i>	243	535	777

S.19.01.21 - Erstatninger i skadeforsikring

Skadeår / Tegningsår

Z001 0	Skadeår

(NOK mill.)

Betalte bruttoerstatninger (ikke kumulativt) -

Avviklingsår (nominelle beløp)

		Avviklingsår											
		År	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +
			C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110
Tidligere år	R0100												15,6
N-9	R0160		6,8	20,1	21,4	20,3	17,3	27,0	23,7	7,9	11,3	5,9	
N-8	R0170		9,1	17,6	19,5	20,1	22,2	32,9	19,5	11,9	17,3		
N-7	R0180		25,7	23,6	27,1	27,8	22,8	26,9	32,6	26,1			
N-6	R0190		22,0	19,4	24,7	21,7	27,7	16,0	22,5				
N-5	R0200		22,5	34,2	48,9	34,1	32,2	42,3					
N-4	R0210		41,7	42,6	46,6	36,1	33,3						
N-3	R0220		33,6	41,2	47,0	50,7							
N-2	R0230		49,0	46,1	39,4								
N-1	R0240		56,6	55,3									
N	R0250		56,2										

	I inne- værende år	Sum over år (kumulativt)
	C0170	C0180
R0100	15,6	15,6
R0160	5,9	161,8
R0170	17,3	170,0
R0180	26,1	212,7
R0190	22,5	154,1
R0200	42,3	214,2
R0210	33,3	200,3
R0220	50,7	172,6
R0230	39,4	134,5
R0240	55,3	111,9
R0250	56,2	56,2
Sum	R0260 364,6	1603,9

Ikke-diskontert beste
estimat for brutto
erstatningsavsetning -
Avviklingsår (nominelle
beløp)

		Avviklingsår											
		År	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +
			C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0290	C0300
Tidligere år	R0100												29,3
N-9	R0160		-	-	98,0	57,7	50,5	40,8	25,1	11,2	1,4	13,7	
N-8	R0170		-	106,1	78,3	54,3	52,5	34,2	23,8	3,6	17,1		
N-7	R0180		189,2	96,8	68,5	74,0	67,2	36,6	7,4	17,9			
N-6	R0190		98,1	78,9	72,0	75,7	49,6	17,5	22,1				
N-5	R0200		97,6	87,7	86,8	67,4	35,5	28,8					
N-4	R0210		90,1	108,4	101,2	61,1	65,2						
N-3	R0220		183,1	146,0	93,2	67,4							

	Årsslutt (diskonterte beløp)
	C0360
R0100	33,4
R0160	13,7
R0170	17,1
R0180	17,9
R0190	22,1
R0200	28,8
R0210	65,2
R0220	67,4

N-2	R0230	155,7	153,8	83,6
N-1	R0240	239,9	102,3	
N	R0250	158,1		

	R0230	83,6
	R0240	102,3
	R0250	158,1
Sum	R0260	609,8

S.22.01.21 - Effekten av overgangsregler og andre tiltak knyttet til langsiktige garantier (LTG)

(NOK mill.)	Beløp med overgangsregler og andre tiltak knyttet til langsiktige garantier	Effekt av overgangsregelen for forsikringstekniske avsetninger	Effekt av overgangsregelen for rentekurven	Effekt av volatilitetsjustering satt til null	Effekt av matching-justering satt til null	
		C0010	C0030	C0050	C0070	C0090
Forsikringstekniske avsetninger	R0010	398 603			400 405	
Basiskapital	R0020	41 427			38 066	
Tellende ansvarlig kapital til dekning av solvenskapitalkravet (SCR)	R0050	40 523			38 066	
Solvenskapitalkrav	R0090	16 195			17 162	
Tellende ansvarlig kapital til dekning av minstekapitalkravet (MCR)	R0100	33 806			31 406	
Minstekapitalkrav	R0110	6 902			7 184	

S.23.01.01 – Ansvarlig kapital, side 1

	Sum	Kapitalgruppe 1 - uten begrensninger	Kapitalgruppe 1 - med begrensninger	Kapital- gruppe 2	Kapital- gruppe 3
(NOK mill.)	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Basiskapital før fradrag for deltakerinteresser i andre finanssektorer som fastsatt i artikkel 68 i vedlegg til forskrift 21, desember 2015 nr, 1807 om utfyllende regler til Solvens II-forskriften					
Ordinær aksjekapital (inkl. verdien av egne aksjer)	R0010	3 540	3 540		
Overkurs relatert til ordinær aksjekapital	R0030	9 711	9 711		
Innbetalt medlemsinnskudd, kompensasjonsfond, eierandelskapital (ekskl. utjevningfond) eller tilsvarende basiskapitalposter for gjensidige forsikringsforetak	R0040				
Etterstilte medlemskontoer i gjensidige forsikringsforetak	R0050				
Overskuddsfond	R0070				
Preferanseaksjer	R0090				
Overkurs relatert til preferanseaksjer	R0110				
Avstemmingsreserve	R0130	17 262	17 262		
Fondsobligasjonskapital og ansvarlig lånekapital	R0140	9 847		1 912	7 935
Et beløp tilsvarende verdien av netto eiendeler ved skatt (utsatt skattefordel)	R0160				
Annen ansvarlig kapital godkjent av Finanstilsynet som basiskapital som ikke er spesifisert over	R0180	1 067			1 067
Ansvarlig kapital (egenkapital) fra regnskapet som ikke skal inngå i avstemmingsreserven, og som ikke oppfyller vilkårene for å bli klassifisert som ansvarlig kapital i henhold til Solvens II-regelverket					
Ansvarlig kapital (egenkapital) fra regnskapet som ikke skal inngå i avstemmingsreserven, og som ikke oppfyller vilkårene for å bli klassifisert som ansvarlig kapital i henhold til Solvens II-regelverket	R0220				
Fradrag					
Fradrag for deltakerinteresser i verdipapirforetak, forvaltningsforetak for verdipapirfond, forvaltere av alternative investeringsfond, låneformidlingsforetak og finansforetak som ikke er forsikringsforetak eller pensjonsforetak	R0230				
Sum basiskapital etter fradrag	R0290	41 427	30 513	1 912	9 002
Supplerende capital					
Ikke innbetalt og ikke innkalt ordinær aksjekapital som kan kreves innkalt	R0300				
Ikke innbetalt og ikke innkalt medlemsinnskudd eller tilsvarende basiskapitalposter for gjensidige foretak som kan kreves innkalt	R0310				
Ikke innbetalte og ikke innkalte preferanseaksjer som kan kreves innkalt	R0320				
En rettslig bindende forpliktelse til å tegne og betale for fondsobligasjonskapital og/eller ansvarlig lånekapital på anmodning	R0330				
Rembursbrev og garantier i henhold til artikkel 96 nr, 2 i direktiv 2009/138/EF	R0340				
Andre rembursbrev og garantier enn dem som faller under artikkel 96 nr, 2 i direktiv 2009/138/EF	R0350				
Krav om tilleggspremier fra medlemmer i gjensidige foretak som faller under artikkel 96 nr, 3 i direktiv 2009/138/EF	R0360				
Andre krav om tilleggspremier fra medlemmer i gjensidige foretak enn dem som faller under artikkel 96 nr, 3 i direktiv 2009/138/EF	R0370				
Annen supplerende kapital	R0390				
Sum supplerende kapital	R0400				

S.23.01.01 – Ansvarlig kapital, side 2

(NOK mill.)		Sum C0010	Kapitalgruppe 1 - uten begrensninger C0020	Kapitalgruppe 1 - med begrensninger C0030	Kapital- gruppe 2 C0040	Kapital- gruppe 3 C0050
Tilgjengelig og tellende ansvarlig kapital						
Sum tilgjengelig ansvarlig kapital til dekning av SCR	R0500	41 427	30 513	1 912	9 002	-
Sum tilgjengelig ansvarlig kapital til dekning av MCR	R0510	41 427	30 513	1 912	9 002	-
Sum tellende ansvarlig kapital til dekning av SCR	R0540	40 523	30 513	1 912	8 098	-
Sum tellende ansvarlig kapital til dekning av MCR	R0550	33 806	30 513	1 912	1 380	-
SCR	R0580	16 195				
MCR	R0600	6 902				
Forholdet mellom tellende ansvarlig kapital og SCR (solvenskapitaldekning)	R0620	250 %				
Forholdet mellom tellende ansvarlig kapital og MCR (minstekapitaldekning)	R0640	490 %				
		C0060				
Avstemmingsreserve						
Sum eiendeler fratrukket sum forpliktelser	R0700	34 636				
Egne aksjer (holdt direkte og indirekte)	R0710					
Forventede utbytter, utdelinger og gebyrer	R0720	3 056				
Andre elementer som inngår i basiskapitalen	R0730	14 318				
Justering for ansvarlig kapitalelementer med begrensninger relatert til porteføljer for matching-justering og avgrensede fond	R0740					
Avstemmingsreserve	R0760	17 262				
Forventet fortjeneste						
Forventet fortjeneste i fremtidige premier (EPIFP) - livsforsikringsvirksomhet	R0770	3 294				
Forventet fortjeneste i fremtidige premier (EPIFP) - skadeforsikringsvirksomhet	R0780	-2				
Sum forventet fortjeneste i fremtidige premier (EPIFP)	R0790	3 291				

S.25.01.21 - Solvenskapitalkrav - for foretak som benytter standardmetoden

(NOK mill.)		Brutto solvenskapitalkrav	Foretaksspesifikke parametre	Forenklinger
		C0110	C0080	C0090
Markedsrisiko	R0010	26 041		
Motpartsrisiko	R0020	2 469		
Livsforsikringsrisiko	R0030	14 271		
Helseforsikringsrisiko	R0040	795		
Skadeforsikringsrisiko	R0050			
Diversifisering	R0060	-9 795		
Risiko knyttet til immaterielle eiendeler	R0070			
Basiskrav til solvenskapital	R0100	33 780		
Beregning av solvenskapitalkrav		C0100		
Operasjonell risiko	R0130	1 037		
Tapsabsorberende evne av forsikringstekniske avsetninger	R0140	-14 305		
Tapsabsorberende evne av utsatt skatt	R0150	-4 318		
Kapitalkrav for virksomhet som utøves i henhold til artikkel 4 i direktiv 2003/41/EF	R0160			
Solvenskapitalkrav før kapitalkravstillegg	R0200	16 195		
Kapitalkravstillegg	R0210			
Solvenskapitalkrav	R0220	16 195		
Øvrig informasjon om SCR				
Kapitalkrav for durasjonsbasert aksjerisiko	R0400			
Samlet teoretisk solvenskapitalkrav for gjenstående del (andre deler enn avgrensede fond (RFF) og porteføljer for matching-justering (MAP))	R0410			
Samlet teoretisk solvenskapitalkrav for avgrensede fond (RFF)	R0420			
Samlet teoretisk solvenskapitalkrav for porteføljer for matching-justering (MAP)	R0430			
Diversifiseringseffekter relatert til aggregering av teoretisk solvenskapitalkrav (nSCR) for avgrensede fond under artikkel 304 i direktiv 2009/138/EF	R0440			
Tapsabsorberende evne utsatt skatt	R0640	-4 318		
Tapsabsorberende evne utsatt skatt rettferdiggjort av tilbakestillt utsatt skatt forpliktelse	R0650	-4 318		
Tapsabsorberende evne utsatt skatt rettferdiggjort av sannsynlig fremtidig skattbart overskudd	R0660			

S.28.02.01 - Minstekapitalkrav - både livsforsikringsvirksomhet og skadeforsikringsvirksomhet, side 1

(NOK mill.)		Skadeforsikrings-	Livsforsikrings-				
		virksomhet	virksomhet				
		Beregnet	Beregnet				
		MCR(NL,NL)	MCR(NL,L)				
		C0010	C0020				
Lineær formel for forsikrings- og gjenforsikringsforpliktelser innenfor skadeforsikring	R0010	123		Skadeforsikrings- virksomhet		Livsforsikrings- virksomhet	
				Beste estimat for egen regning (hensyntatt gjenforsikring og SPV) og forsikringstekniske avsetninger beregnet under ett	Forfalt premie for egen regning og SPV) og siste 12 måneder	Beste estimat for egen regning (hensyntatt gjenforsikring og SPV) og tekniske avsetninger beregnet under ett	Forfalt premie for egen regning og siste 12 måneder
				C0030	C0040	C0050	C0060
Forsikring mot utgifter til medisinsk behandling, inkl, proporsjonal gjenforsikring	R0020						
Forsikring mot inntektstap, inkl, proporsjonal gjenforsikring	R0030			237	342		
Yrskesskadeforsikring, inkl, proporsjonal gjenforsikring	R0040			522	96		
Motorvognforsikring - trafikk, inkl, proporsjonal gjenforsikring	R0050						
Motorvognforsikring - øvrig, inkl, proporsjonal gjenforsikring	R0060						
Sjøforsikring, transportforsikring og luftfartsforsikring, inkl, proporsjonal gjenforsikring	R0070						
Forsikring mot brann og annen skade på eiendom, inkl, proporsjonal gjenforsikring	R0080						
Ansvarsforsikring, inkl, proporsjonal gjenforsikring	R0090						
Kreditt- og kausjonsforsikring, inkl, proporsjonal gjenforsikring	R0100						
Rettskjøpsforsikring, inkl, proporsjonal gjenforsikring	R0110						
Assistanseforsikring, inkl, proporsjonal gjenforsikring	R0120						
Forsikring mot diverse økonomisk tap, inkl, proporsjonal gjenforsikring	R0130						
Ikke-proporsjonal gjenforsikring av helseforsikringsforpliktelser	R0140						
Ikke-proporsjonal gjenforsikring av ansvarsforsikringsforpliktelser	R0150						
Ikke-proporsjonal gjenforsikring av forpliktelser innen sjø-, transport- og luftfartsforsikring	R0160						
Ikke-proporsjonal gjenforsikring av øvrige skadeforsikringsforpliktelser	R0170						

S.28.02.01 - Minstekapitalkrav - både livsforsikringsvirksomhet og skadeforsikringsvirksomhet, side 2

(NOK mill.)		Skadeforsikrings-	Livsforsikrings-				
		virksomhet	virksomhet				
		Beregnet	Beregnet				
		MCR(L,NL)	MCR(L,L)				
		C0070	C0080				
Lineær formel for forsikrings- og gjenforsikringsforpliktelse innenfor livsforsikring	R0200		6 779	Skadeforsikringsvirksomhet	Livsforsikringsvirksomhet		
				Beste estimat for egen regning (hensyntatt gjenforsikring og SPV) og forsikringstekniske avsetninger beregnet under ett	Beste estimat for egen regning (hensyntatt gjenforsikring og SPV) og forsikringstekniske avsetninger beregnet under ett		
				C0090	C0100	C0110	C0120
Forpliktelse med overskuddsdeling - garanterte ytelser	R0210					157 107	
Forpliktelse med overskuddsdeling - fremtidige diskresjonære ytelser	R0220					21 411	
Forsikringsforpliktelse med investeringsvalg	R0230					199 439	
Andre livsforsikrings- og helseforsikringsforpliktelse, inkl, gjenforsikringsforpliktelse	R0240					14 489	
Sum udekket risiko for alle livsforsikringsforpliktelse, inkl, gjenforsikringsforpliktelse	R0250						541 239

S.28.02.01 - Minstekapitalkrav - både livsforsikringsvirksomhet og skadeforsikringsvirksomhet, side 3

(NOK mill.)

Samlet beregning av MCR			
			<i>C0130</i>
Lineært beregnet MCR	<i>R0300</i>		6 902
Solvenskapitalkrav (SCR)	<i>R0310</i>		16 195
Øvre grense for MCR	<i>R0320</i>		7 288
Nedre grense for MCR	<i>R0330</i>		4 049
Kombinert MCR (hensyntatt øvre og nedre grense)	<i>R0340</i>		6 902
Absolutt nedre grense for MCR	<i>R0350</i>		65
Minstekapitalkrav	<i>R0400</i>		6 902
Teoretisk MCR-beregning for skadeforsikrings- og livsforsikringsvirksomhet			
		Skadeforsikrings- - virksomhet	Livsforsikrings- virksomhet
		<i>C0140</i>	<i>C0150</i>
Teoretisk lineær MCR	<i>R0500</i>	123	6 779
Teoretisk SCR før kapitalkravstillegg (årlig eller siste beregning)	<i>R0510</i>	289	15 906
Teoretisk øvre grense for MCR	<i>R0520</i>	130	7 158
Teoretisk nedre grense for MCR	<i>R0530</i>	72	3 976
Teoretisk kombinert MCR	<i>R0540</i>	123	6 779
Absolutt nedre grense for teoretisk MCR	<i>R0550</i>	26	39
Teoretisk minstekapitalkrav	<i>R0560</i>	123	6 779

